VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO-APRIL 15 D., 1930 M., Nr. 30. — KAINA 5 CENTAI

1430—1930

NELAIMĖ JŪROJ

KLAIPĖDA (E.).—Kovo 23, popiet, netoli Klaipėdos švyturio įvyko nelaimė. Keturi jauni vyrai išplaukė iš Smiltynės pasivažinėti po jūrą laiveliu. Jūra buvo labai pakilusi, ir bangos smarkiai supo laivelį. Išplaukus laiveliu į atvirą jūrą, už molų švyturio link bangos užliejo jį ir apvertė. Vienas buvusių laively žmonių tuoj nuskendo, o kiti trys, nusitvėrę už stiebo virvės, dar mėgino gelbėtis. Nelaimingas atsitikimas buvo pastebėtas iš švyturio ir locų bokšto. Į pagelbą skęstantiems tuoj atplaukė locų laivas "Šlikmanas" ir prisiartinęs, kiek buvo galima, prie nelaimės vietos, tačiau nė vienas skęstančiųjų gelbėjimo priemonėmis nepasinaudojo, matyti, dėl to, kad išbuvę apie 15 min. šaltam vandeny, sustingo ir neteko jėgų. Antrą kartą, bangoms užliejus ir apvertus laivelį, į paviršių beišplaukė tik vienas žmogus, kuris taip pat gelbėtojų akivaizdoj prigėrė. Prigėrusiųjų pavardės Jonas ir Vilius Varnai, 25 ir 18 metų amžiaus, Adomas 25 metų ir Mockus 19 metų amžiaus. Visi jie paliko senus tėvus.

Tuo tarpu tesurastas Viliaus Varno lavonas.

NAUJI KIVIRČIAI PRIE "RAUDŲ SIENOS"

Žiniomis iš Jeruzalės, prie vadinamosios "Raudų sienos" vėl įvyko rimtų nesusipratimų. Susirinkus žydams melstis, pasigirdo cimbolų ir bubnų garsai. Baisiausiai pasipiktinę žydai apskundė šį įvykį Palestinos vyriausiai kvotų komisijai, reikalaudami nubausti triukšmo kaltininkus.

IŠKILMINGAS VYTAUTO MIRTIES SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS ĮVYKS RUGSĖJO 1 D., BOSTONE

Balandžio 13 d., 3 val. po pietų, So. Bostone, įvyko Naujos Anglijos R. K. Federacijos Apskričio Vytauto Veikiančiojo Komiteto susirinkimas. Dalyvavo apie 20 atstovų iš apylinkės kolonijų. Iš dvasiškių buvo kun. J. Švagždys ir kun. F. Virmauskis.

Nutarta rengti iškilmingą Vytauto 500 metų mirties sukaktuvių paminėjimą rugsėjo 1 d. (Labor Day) Bostone. Tą dieną paminėjimas bus pažymėtas iškilmingomis pamaldomis kur nors parke ir demonstracijomis. Be to, jei komitetui pavyks įtraukti chorus ir jų vadus, nutarta rengti tą pačią dieną Dainų Šventę arba koncertą su prakalbomis.

Šiame susirinkime į komitetą įėjo keletą naujų darbuotojų.

Demonstracijos suruošimui ir tinkamos vietos suradimui išrinkta komisija: kun. F. Virmauskis, adv. J. Cunys, p-nia Zaletskienė ir J. Jaroša.

Įgaliota po vieną komiteto narį iš kolonijų sužinoti per gerb. klebonus ką choras ir jo vadas gali duoti į Dainų Šventės arba koncerto programą. Nutarta į kitą komiteto susirinkimą kviesti ir gerb. chorų vadus.

Susirinkusiųjų komiteto narių ūpas buvo optimistiškas. Išrodo, kad Naujos Anglijos lietuvių Vytauto mirties sukaktuvių paminėjimas nepraeis be didesnio pažymėjimo.

Tikimės, kad į kitą susirinkimą ateis dar daugiau mūsų darbuotojų ir profesijonalų ir prisidės prie šio svarbaus ir istorinio darbo.

Rugsėjo pirma diena turėtų būti visų Naujos Anglijos lietuvių diena.

Tą dieną pastatykime mūsų didvyrio Vytauto vardu paminklą. Kokį, nusitarsime prisirengimo susirinkimuose.

Rap.

LIETUVIŲ [illegible] LENKŲ

VILNIUS. — "V. Ž." į savo paskutinį numerį įdėjo šitokią žinutę apie du Lietuvoj mažai žinomus lietuvius menininkus. Lenkijoj: "Kaz. Stabrauską, lietuvį dailininką, mirusį širdies aneurizmu ir Varšuvoj palaidotą, lenkų laikraščiai vos tepaminėjo, nors jo nuopelnai lenkų menui labai yra žymūs: jis buvo Varšuvos meno mokyklos kūrėjas. Lietuvos laikraščiai nė tiek neparašė, nors Stabrauskas yra dalyvavęs pirmose dailės draugijos parodose Vilniuj. Kitas lietuvis Pijus Velonskis šią vasarą gavęs 15,000 zlotų Varšuvos miesto dovaną už architektūros darbus.

[illegible] DELEGACIJA GRĮŽTA [illegible] 22 D.

Trijų Valstybių Sutartį Pasirašys Ketvirtadieny

LONDONAS. — Praneša, kad Anglijos, Amerikos ir Japonijos delegacijų pirmininkai pasirašys karo laivynų sutartį ketvirtadienį. Kitą savaitę, bal. 22 d., Amerikos delegacija, laivu Leviathan grįžta įnamus.

UŽDARO PRIVATINĘ PREKYBĄ

Leningrade ir kituose Rusijos miestuose SSSR valdžia pradėjo uždarinėti privatiškas krautuves. Vien Leningrade jų iš 2,400 uždaryta 2,113.

HAGUE KONFERENCIJOS [illegible] NEPASIEKUS TIKSLO PASIBAIGĖ

EMIGRACIJA Į AFRIKĄ

Kaunas. Iš Kauno išvažiavo į Afriką didelis žydų emigrantų transportas. Išvažiavo iš viso 300 žmonių.

KUTIEPOVAS ESĄS MASKVOJ

Esą smulkių žinių apie pagrobimą

Paryžius (Elta). — Nacionalistinis prancūzų laikraštis "Libertė" išleido sensacingą ekstra telegramą, kurioj praneša, kad dingęs rusų emigrantas generolas Kutiepovas dabar yra Maskvos GPU kalėjime. Jis esąs dar gyvas. Skelbdamas tą žinią, laikraštis vėl reikalauja nutraukti santykius tarp Prancūzijos ir Sovietų Rusijos.

Toliau laikraštis tvirtina, kad pagrobtas generolas Kutiepovas buvęs iš Prancūzijos išvežtas rusų garlaiviu, kuris stovėjęs inažiuje Britanijos uoste Houlgate. Be to, laikraštis tvirtina, kad pagrobėjai iš pradžių norėję paskelbti, kad generolas Kutiepovas buvęs suimtas neteisėtai pereidamas per sieną į Rusiją. Po to, esą, nerėta inscenizuoti grandiozinę bylą, bet generolo dingimo sukeltas triukšmas pagadinęs visą turgų.

PANAIKINO MIRTIES BAUSMĘ DANIJOJ

KOPENHAGA, Danija. — Danijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo mirties bausmė visai panaikinama. Toje valstybėje per 38 metus, nežiūrint, kad įstatymai leido, toji bausmė nebuvo taikoma.

HAGUE, bal. 13 d.—Tautų Sąjungos išrinktoji komisija pataisymui tarptautinių įstatymų užbaigė savo sesijas nepasiekusi tikslo.

Atsidėta ant būsiančių konvencijų, kurių būsią trys: viena tautybės klausimu, antra — teritorijų ant vandens ir trečia — valstijų atsakomybė už ateivių padarytus nuostolius.

Tiesa, darbas padarytas Haguos konferencijoj nežuvo. Protokolai konvencijoms duoda daug medžiagos, bet šiaip nieko galutino nėra padarę.

BUS'O NELAIMĖJE ŽUVO 19 ŽMONIŲ

Isleta, N. M. — Pereitą šeštadienį Santa Fe greitasis traukinis trenkė į Pickwick Greyhound bus'ą, kuris važiavo iš Los Angeles į Denver. Užmušė 19 žmonių ir 10 sužeidė.

Bus'as važiavo skersai geležinkelio.

POTVINIAI LENINGRADE

Leningradas (E.). Gautomis žiniomis, dėl smarkaus viesulo jau nuo kovo 22 d. Nevos vandens lygis pakilo beveik du metrų.

Papildomomis žiniomis, Leningrade prasidėjo dideli potvyniai. Neva išėjo iš krantų ir užliejo žemai esančius rajonus: vanduo apsėmė kelis fabrikus. Nevos ledams einant, apvirto dvi valtys su darbininkais. Jiems gelbėt buvo suorganizuota 50 darbininkų grupė, bet ledas, ant kurio jie buvo, atskilo ir darbininkus kartu su lytimi išnešė.

Naujausiomis žiniomis, darbininkai išgelbėti.

SOCIALDEMOKRATO J. PLEČKAIČIO IR CO. BYLA ĮSRUTĖS (VOKIETIJOJ) PRISIEKUSIŲJŲ TEISME

(Tęsinys)

Kol buvęs Voldemaras, jis, sakosi nė nemanęs Lietuvon grįžti nuolatos gyventi, nes pirma buvusios tvriausybės [illegible] tokią (voldemariškai) valdžiai.

Kada gegužės 6 d. buvo atentatas kuris, kaip jis sako, mažajam Voldemarui buvo laimingas, tai jo viltys nebuvo augti ir jis mažai tikėjosi, kad vėl Lietuvon galėsiąs grįžti. Tačiau nusivilti teko ir tiek gražiu p. Tubelio valdžios sudarymu. Jis, sakosi, nenoris kalbėt apie Lietuvos valdžią išvis, tačiau p. Tubelis rimtas žmogus ir kaip asmuo labai padorus ir taktingas. Tačiau... grįžti jis, ir plečkaitininkai negalį...

Gindamasis jis įrodinėja, kad jie nebuvo susitarę ką nors pikta veikti, tik buvo susitarę sykiu vykti pas saviškius. Kur gavo ginklus, kas vedė būrį, kokiais tikslais ėjo nesiteikia atsakyti.

Jis mano, kad čia kaltos aplinkybės, o ne jis ir ne kas nors kitas. Jis negalįs pasakyti, kad lenkai jo nešelpė, nes jis tada būtų lenkų gynėju. Negalįs ir teigti, kad tik vienas savo pajėgom visa rengė, o turi nutylėti.

Čia jis įrodinėja, kad tik pavieniui tėra nepavojinga per Liet.—Vok. rubežių eiti, jei nori saviškius atlankyti, būriu eiti esą negalima. Be to, ir pats aplankymas užtrauktų persekiojimus, jei kas sužinotų, kad buvo pas saviškius parėjęs. Iš to jis lyg nori išvesti, kad jie nebūtų ėję būriu, bet iš to galima daryti išvadų, kad jie ir ne viešnių lankyti ėjo. Kadangi jis visa to padaryti negali, tai teismas tenebaudžia, nežinodamas už ką.

Baigdamas sakosi, kad jam, kaip politiniam veikėjui, dabartinis nubaudimas yra grynas kapitalas, ir jis, kiek jį metų nubaustų, visa tai su honoru priims.

Paskutiniai jo žodžiai teisėjams, kaip daugelis spėja, padarė neigiamo įspūdžio.

Ko gi Plečkaitis ėjo.

Šį klausimą stato pagrindan. Juk bombas galima ir doram tikslui panaudoti. Jis pats nesisako, draugai nutyli, o spėliojimų yra visokių. Jei Plečkaitis yra idealistas socialdemokratas, kokiu jį piešė jo gynėjas advokatas Faltin, tada nesuprantama darosi jo tėvynės meilė, šeimos reikalų rūpesčiai ir t. p. socialdemokratams svetimi dalykai.

Gal jis grynai lenkų pakalikas.

Dar kiti mano esant jį Azefu Nr. 2. Tuo jis galėjęs tapti, gelbėdamas savo gyvybę, jei laikyti jo pasakojimą teisingu, kad iš jo reikalavo per 24 val. iš Lietuvos išvykti ar mirtį pasirinkti. Panašiai juk elgiasi G. P. U., o ne retai tokių parsidavėlių randame ir kalėjimų sienose.

—Viena ar kita leistina daryti, vienok bombos, šautuvai, brauningai ir gausi amunicija nėra žmonoms ar tėvams lauktini. Plečkaitis savo "kapitalą" vargu būtų sumažinęs, jei būtų pasakęs kam tos dovanos skirtos, kas jas davė?

(Bus daugiau)

1000 LITŲ UŽ SURADIMĄ GYD. AVIŽIENIAUS NUŽUDYTOJO

KAUNAS. — Veterinarijos gydytojų sąjungos suvažiavimas pasibaigė. Suvažiavimas dėl nužudyto vet. gyd. K. Avižieniaus priėmė tokią rezoliuciją:

"Veterinarijos gydytojų sąjungos visuotinis suvažiavimas, didžiai sujaudintas tragiška savo kolegos K. Avižieniaus mirtimi, nutarė prašyti veterinarijos departamentą, kad dėtų pastangas tą bylą kogreičiausiai ir nuodugniai ištirti. Iš savo pusės skiria 1000 litų atlyginimo tam, kuris suteiks žinių apie vet. gyd. Avižieniaus nužudytoją."

Pasirodo, kad kvota tuo reikalu dar nebaigta, bet vedama. Veterinarijos departamentas yra įsitikinęs, kad čia būta smurto. Bet kas tikras kaltininkas, nežinia. Kokiais sumetimais "L. A." parašė, kad tai būta nelaimingo atsitikmo, taip pat nežinia.

Spec. komisija iš Kauno to įvykio ištirti, kaip "Sekmadienis" praneša, į Žeimelį nebuvo nuvykusi. Pulk. Oželis tuo metu sirgęs, o krim. policijos viršininkas p. Budrevičius buvo užimtas svarbiais ir neatidėliotinais reikalais, kaip prel. Olšausko bylos liūdininkų ištardymu ir k.

Nužudytojo brolis veter. gydyt. K. Avižienis ir vet. gyd. Lopas tuo reikalu kreipėsi dar į teisingumo ministerį, kuris pažadėjo, kad tardymas bus pravestas nuodugniai.

Dabar jau beveik nieks neabejoja, kad jis buvo nužudytas. Bet kad mėsininkai būtų kalti, to tvirtinti negalima.

Meksikoj yra tokia žuvis, kuri gali bėgti žeme, skraidyti ore ir plaukioti vandenyje.

LIETUVOS MILIJONIERIUS PRAŽUDĖS TURTĄ PADARĖ SAU GYVENIMO GALĄ

Kauno laikraščiai praneša, kad Lietuvos konsulas Berlyne ir po to konsulas Haagoje, p. Giršovičius ir jo žmona, netekę per Amerikos biržoj paskutiniu laiku atsiradusią netvarką beveik visą turtą, nutarė laisvu noru padaryti sau gyvenimo galą, ką šiomis dienomis ir padarė, nusinuodydami Paryžiuje. Sako jis netekęs apie 3 mil. dolerių. Be to Giršovičiaus sveikata vis mažėjo, taip, kad jam gyvenimas pasidarė nemalonus. Gyvendamu abu su žmona Paryžiuje, nutarė nusižudyti. Pirm to jis parašė vienam įžymesniam Lietuvos visuomenės darbuotojui laišką, kad jis pasistengtų aprūpinti jo likusį sūnų ir dukterį, kurie baigia Londone studijuoti.

*

Giršovičius buvo kilęs iš žydiškos šeimynos Lietuvoje. Bet ilgesnį laiką gyveno užrubežyje, tačiau buvo didelis Lietuvos mylėtojas. Jis būdamas turtingas žmogus šelpė Lietuvos studentus užrubežyje ir lietuvišką judėjimą užrubežyje. Sunkiais lenkų į Lietuvą briovimosi laikais jis šelpė Lietuvos Šaulius, duodamas jiems pinigiškų pašalpų. Būdamas Lietuvos konsulu jis gynė Lietuvos teises.

"L. K."

INDIJOJ TEBESITĘSIA KOVA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Toji kova yra griauti Britų druskos monopolį

BOMBAY, Indija. — Jau nuo nekurio laiko Indijoj prasidėjo kova už Indijos nepriklausomybę. Kadangi kovotojams nėra galimybės sukilti prieš Britų valdžią ir jos nusikratyti, tai jie pasirinko kitą kelią kovai, būtent, griauti Britų druskos monopolį. Tulas Gandhi susiradęs sau šalininkų pradėjo semti iš jūrių ir išdirbinėti druską kas draudžiama Britų įstatymais. Šiomis dienomis valdžia areštavo du Mahatma Gandhi sūnus ir apie 50 jo pasekėjų. Bet jo šalininkų skaičius kasdien vis didėja, nes jiems tas kovos būdas už nepriklausomybę geriausia sekasi. Mintyse savo vadą Gandhi kelia didžiausias jam ovacijas. Druskos išdirbėjų skaičius didėja visoj šaly. Britų valdžia pamatė rimtą pavojų. Visos-Indijos Tautų Kongresas tikisi laimėti nepriklausomybę nuo Britanijos. Vadai tariasi kovą sudidinti.

inios Iš Lietuvos

LO SARGO VAIKŲ S-GOS C. KOMITETAS

ująjį S-gos Centro Ko- ą sudaro šie asmens: os vadas kun. F. Sruo- pirmininkė mok. St. utė, vice-pirm. p. mok. rimaitis, sekretorius p. arkiutė, narys L. Tamo- as.

)EGĖ ŪKIO TROBESIAI

melis. Kovo mėnesio 17 ie 10 val. vakaro, Zylių o ūkininko, Povilo minio, sudegė gyvenamas namas, tvartas ir daržinaisro metu sudegė visi liai: arkliai, karvės, lės, avelės ir visi ūkio rgai. Gaisras taip staikilo ir išsiplėtė, kad vos gyventojai per langus gti. Gaisras kilo dėl nemų aplinkybių. Vietinė cija stropiai veda kvo- aiškina gaisro priežas- Nuostolių padaryta apie)0 lt.

MBROZAIČIUI NELEIDŽIA GRĮŽTI KAUNAN

Ambrozaitis buvo pada- Krašto apsaugos minisii skundą dėl ištrėmimo rašė leisti grįžti Kaunan. skundas atmestas.

AIŽUVOS valsč. šiemet skolas parduoti iš varžy- ų 4 ūkiai. Skolos buvo arytos netaupiai gyve- t.

SUDĖ GRUPĘ PLĖŠKAITININKŲ.

Kaunas. "Elta" praneša, kad Vilkmergės apskrity kriminalinė policija likvidavo Užpalių valsčiaus plėšikaitininkų grupę. Rado literatūros, laikraščio "Pirmyn," įvairios sistemos revolverių ir kitko. Areštuoti keturi broliai Dudliauskai, Jonas Žvirėnas, Jonas Rimelskis, Jonas Ramiauška ir Ant. Potušis. Tuo tarpu baigiama kvota.

RINKIMAI BE GALO

Miroslavo valsčiuje jau 3 kartus buvo rinkimai. Ir šį tretį kartą rinkimai, esą, "nepavyko." Dėl to žada paskelbti dar ketvirtus. "Nepavykstą" rinkimai dėl to, kad į tarybą vis nepatenka vienas valsčiaus "veteranas." O jis taip storojosi, kaip sena pana ištekėti.

Rinkėjai nori sąžiningų žmonių, nes valsčiaus reikalai, tai ne arklys, kuriuo gali kiekvienas savo vežimėlį vežti.

Pakaktų jau varginus valsčių.

UTENA. Anksčiau kaip mieste, taip ir apylinkės kaimuose buvo didelis skaičius elgetų. Vieni jų elgetavo gyvenimo priversti, kiti eidavo šiaip lengvos duonos ieškodami. Niekam apie juos nesirūpinant ėmėsi darbo Šv. Vincento a Paulo draugijos skyrius, kuriam vadovauja nenuilstamas veikėjas, vietinis klebonas, Asmenavičius. Jo dėka įkurtas elgetnamis, į kurį priimta virš 30 asmenų tikrai negalinčių be kitų pagelbos gyventi. Elgetaujantieji dėl pelno turėjo savaime išnykti. Elgetnamis labai gerai sutvarkytas. Vietos gyventojai labai džiaugiasi dėl šio gražaus Šv. Vincento a Paulo skyriaus žygio.

VABALNINKE Vytauto D. atminimui pastatytas gražus ąžuolo kryžius. Vieta graži — vidury rinkos ant kalnelio.

VISUOMENĖS BALSAS PRIEŠ KRIKDIONIŲ PERSEKIOJIMUS RUSIJOJ

1930 m. kovo 16 d. K. V. C. Josvainių Skyriaus nariai, apsvarstę nelaimingos rusų tautos baisiąp adėtį dėlei tikinčiųjų persekiojimo ir žudymo priėmė tokią rezoliuciją:

K. V. C. Josvainių Skyriaus susirinkusieji 1930 m. kovo 16 d. nariai, išklausę pranešimų apie tikinčiųjų persekiojimo baisenybes Rusijoj, bolševikų nebežmoniškiems, bet tiesiog demoniškiems darbams ir žiaurumams reiškia giliausį pasibiaurėjimą ir griežčiausį protestą, širdingą užuojautą kenčiantiems dėl tikėjimo ir Dievo, be to, kreipiasi į Katalikų Veikimo Centrą ir kultūringosios pasaulio visuomenės sąžinę prašydami, kad neatidėliojant būtų daroma pastangų padaryti galą nelaimingųjų Rusijos žmonių kančioms, ir žudynėms.

NUBAUDĖ UŽ KOMUNISTINĮ VEIKIMĄ

Panevėžys. — Kariuomenės teismas praėjusią savaitę iš kaltintųjų 36 žmonių už komunistinį veikimą nubaudė P. Rotamskį 9, T. Gudelskį 8, T. Ainbiderį 6½, B. Garbaitę, Br. Gurskį 6, G. Šeiną ir Is. Rajecką 5, Br. Šteinaitę 4, St. Joseyį 11/6, F. Levitą 5/6, M. Sergijų 1 met. sunkiųjų darbų kalėjimo, P. Venslavičių 2/3 met. paprasto kal., Ch. Choneraitę, E. Saiferaitę ir Alg. Šliterį po du metu, L. Urbonavičių 1½, M. Jofaitę 11/6, J. Busvilą, J. Malaną, A. Mažeiką, R. Sacharaitę ir K. Staronaitę po 1 met. papr. kal., bet tą bausmę lygtinai atleisti, jei jie per paskirtą laiką nenusikals. Dalis kaltinamųjų išteisinta. Nuteistiesiems uždėtos teismo išlaidos. Iš Zarasų kalėjimo išbėgusi komunistė iš Maskvos per radio sveikinusi Panevėžy teisiamus už komunistinį veikimą. Vienas teisiamųjų iš teismo kažkaip pabėgęs.

APIE SALAKO MIESTELĮ

Po karo Salako miestelis pradėjo sparčiai žengti į priekį. Salake randasi jau keli metai gyvuoja dviklasė pradžios mokykla, vaistinė, paštas, smulkaus kred. bankas, šiemet pastatytas garo malūnas, kuris žmonėms padarys didelio patogumo. Ateinančiais metais žadama įvesti miestely elektra. Yra keliolika smulkių krautuvių, kurių 5 lietuvių rankose; prieš porą savaičių buvo atidaryta lietuvių vartotojų b-vė. Čia gan gerai gyvuoja kelios organizacijos: pavasarininkų, tretininkų, blaivininkų, vaikų "Angelo Sargo" kuopelė, ūkininkų sąjungos skyrius, šaulių būrys, ir kitos.

Be to, Salakas dar gali pasididžiuoti bene gražiausia visoje apylinkėje neseniai statyta mūro bažnyčia, kurios bokštas matosi už 10-15 kilometrų.

NOTĖNAI, Kretingos ap., Platelių val. Notėnų bažnytkaimy kovo 17-d. pasikorė A. Bubelis, 18 metų vaikinas, pas ūkininką Kazlauską, kai pietų išėjo malkų kirsti, namiškiai manė, kad ir kerta, bet vakare netikėtai atrado ant svirno pasikorusį.

Nusižudymo priežastis nežinoma.

UŽKIPILA UŽ LŪPOS ANODIJĄ IR LAIKO KOL APSVAIGSTA

Sartininkų valsč. esąs įsteigtas slaptas anodijos traktierėlis. Anodija pardavinėjama slapta, pagaminta su akmenėliu ir kitais nešvarumais. Išgėręs tos anodijos, tuoj vemia ir pajunta, kad protas silpnėja. Yra net merginų, kurios labai mėgsta gerti ir už lūpos užsipilti po 50 gramų anodijos. Laiko tol, kol apsvaigsta. Ar rūpinamasi, kad tokia pragaištinga "įmonė" būtų išsluota? Ir geriantieji tuos nuodus ar pagalvoja, kad naikina sveikatą?

VIEKŠNIŲ vartotojų bendrodrovę, už padarytas skolas, aprašė policija ir turtas bus parduotas iš varžytinių.

Okupuotoje Lietuvoje

DELEGACIJA JAU SUGRĮŽO

Vilnius. Į a. a. prof. Jono Jablonskio laidotuves buvo išvykę Kaunan p. p. Šikšnys, Stašys ir dr. Šlapelis, kaipo Vilniaus krašto lietuvių delegacija. Ši delegacija jau grįžo Vilniun. Pasienio sargyba Jateliūnuose (Zawiasy) padarė gana smulkią reviziją pas p. p. Stašį ir Šikšnį.

LENKAI NUBAUDĖ LIETUVIUS UŽ LIETUVYBĘ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

PAĄŽUOLĖ, Kaniavos vals., Viln.-Trakų aps. Tai nedidelis, turintis 21 pirkią, sodžius. Tačiau gyventojai visi susipratę lietuviai. Gražaus yra čia jaunimo, kuris nesišalina nuo knygos ir kiekvieną bemaž pirkią lanko lietuviškas laikraštis.

Atatinkamai buvo paminėta ir vasario 16 d. Tą dieną susirinko ne tik vietinis, bet labai skaitlingai buvo atsilankęs ir tolimesnių kaimų, kaip kad: Kazikonių, Daržinykų, Būdų, ir dar kai kurių kitų sodžių, jaunimas, kuris gražiai praleidęs tą vakarą, paminėjęs taipogi, kaip galėjo ir mokėjo, mūsų didvyrį Vytautą.

Tas gražus jaunimo veikimas turi būti dėkingas, ilgai čia gyvavusiai lietuviškai "Ryto" mokyklai, kuri paliko čia gilius pėdsakus ir gerai organizuotam Šv. Kazimiero Dr-jos skyriui.

Bet šiemet paąžuoliečiai, netekę savo lietuviškos mokyklos, buvo verčiami eiti valdiškon Daržinykų mokyklon, kuri randasi 3 klm. atstu nuo Paąžuolės.

Virš minėton mokyklon, dėl tolimo ir pavojingo kelio, kuris pilnas yra vilkų gaujų, bei dėl stokos atatinkamo aprengimo, tėvai savo vaikų leisti negalėjo ir už tai liko nubausti, piniginėmis, pabaudomis arba atatinkamu areštu šie asmenys:

1. Vincas Mackevičius — 15 auks., arba 3 dienas aršto.
2. Mikas Kirkliauskas — 15 auks., arba 3 dienas aršto.
3. Jonas Kazikonis — 100 auksc., arba 2 dienas aršto.
4. Kaz. Ramaška — 10 auks., arba 2 dienas aršto.
5. Domin. Žukauskas—10 auks., arba 2 dienas aršto.

Tuo klausimu buvo rašomas Inspektoratan prašymas ir gauta atsakymas, kad "kiekvienas nuskriaustųjų turi atskirai rašyti." Tuo tarpu vasario m. atvažiavo vaitas ir virš minėtiems asmenims liepė eit sėdėti, kurie ir atsėdėjo dar už gruodžio mėn.

Jaunimas Stato Gyvą Paminklą Vytautui Didžiajam užsiprenumeruodamas

"PAVASARĮ"

"Pavasaris" jaunuolį-lietuvį išauklės doru, kilniu, energingu, sąžiningu, narsiu, ištvermingu.

Vytautas Didysai pats tokiu buvo ir tokiais nori matyti visus ateities lietuvius.

"Pavasaris" tekainuoja 5 lit.

Kaunas, p. d. 88.

PALENGVINA RŪŠČIUOSIUS PILVO PAKRIKIMUS

Gasai, raugėjimai, pilvo nesmagumai, nevirškinimas ir panašus pakrikimai yra pašalinami su Nuga-Tone. Šis puikus sveikatos ir stiprumo budavotojas suderina ir sustiprina nusilpusį pilvą ir stimuliuoja bėgimą gastrinių sunkų, tuo leidžiant lengvai suvirškinti viską suvalgytą. Nuga-Tone taipgi pagamina užtektinai raudono, sveiko kraujo. Jis stimuliuoja ir sustiprina nervines ir muskulines sistemas ir kuno organus, tuo pagerinant abelną sveikatą.

Nuga-Tone išvalo kuną nuo nuodingų ligas gimdančių atmatų ir nugali konstipaciją. Jis palengvina inkstų ar pusles įdegimą, padidina svarumą pavelusius, sumenkusius žmones ir suteikia polisingą ir atgaivinantį miegą. Jus turėtumėt butinai pabandyti Nuga-Tone. Jis yra pardavinėjamas visų valstų pardavinėtojų. Jeigu jusų pardavėjas neturi Nuga-Tone stake, paprašykit jį užsakyti jų dėl jus iš savo distributio.

"DARBININKO" KNYGYNO KNYGOS VELTUI

Šiame talpa sąrašas įvairių knygų. Kiekvienas atnaujindamas prenumeratę arba naujas prenumeratorius užsimokėdamas nenupigintą kainą $4.50 gali pasirinkti iš šio sąrašo sau knygų už VIENĄ DOLERĮ VELTUI. Knygų mylėtojai naudokitės proga. Pasiskubinkite atnaujinti prenumeratą ir naują užsirašyti. Jokio mokesčio už persiuntimą mes nereikalaujame. Kas norėtų įsitaisyti arba papildyti savo knygynėlį gera proga dabar ta padaryti, nes duodame didelę nuolaidą. Iškart imant už $5.00 katalogine kaina gausite už $2.50. Ta kaina tik "Darbininko" prenumeratoriams ir LDS. nariams.

ĮVAIRIOS KNYGOS

Patarnės Moterims—pamokinimas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas ——15c.

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva——50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B.——40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ——45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis——45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. Ažeikis——65c.

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ——15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis——15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ——50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis ——25c.

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio ——$1.00

Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis ——75c

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina ——50c.

Aritmetikos Uždavinynas—25c.

Vaikų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui——50c.

Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c.

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj ——15c.

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gėgužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis ——50c.

Laimė — (poėma). Parašė Vaitkus ——50c

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. Š.....10c.

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas——50c.

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas ——40c.

Žmęs ir Kalbėk: Deklamacijos, Monolgai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas ——30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas——10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis—15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ——25c.

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais ——$1.00

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ——30c.

Socialismas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ——10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ——10c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to Kimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ——25c.

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapėiaus Vaikas ——10c

Jono Kmito Eilės $1.00

Lietuvos Albumas. Su paveikslais ir aprašymais.....1.50

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas 50c

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ——5c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ——40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis——50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašv negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas—50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas ——60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis ——15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais——75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis ——25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais ——30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) ——25c

Pamaldų Vadovėlis, Stacijos Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido Kun. J. Koncevičius.....10c.

Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leilinys, Kaunė ——10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Ruccvičius ——40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P.—25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys—50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė KuPranas ——40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida ——50c.

Anderseno Pasakos su paveikslėliais ——20c.

Andziulaitis ——50c.

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Vienuolio Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai. Sutietuvino Vaidevutis ——15c.

Nepaisytoja—keturių veiksnų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina——35c

Giliukingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvylas ——25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksnų komedija. Parašė Seirijų nuozukas ——25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 ak tą. Parašė Seirijų Juozukas—35c.

Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis ——40c

Esumas—3-čia dalis dramos 'Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas—10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas ——30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizlelis; parašė F. V. ——10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė— 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ——10c.

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ——75c.

Dramos; 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas——65c.

Knarkia Paliepus.—Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N.—15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N.—15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" pauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkšais viršeliais) ——50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ——50c.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Įtykite ir platinkite mėnesinį okslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

ARGYBĄ" skaitydamas rasi šiuos ius: 1) Mokslo populiarizacijos ir omenės klausimų, 2) blaivybės, 3) 4) sveikatos, 5) gydytojo patari- 6) advokato patarimų, 7) apžval- olitikos, visuomenės kulturos ir e- omijos gyvenimo), 8) priešalkolinis jimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) gų pasaulis ir 10) Įvairenybės. SARGYBOJE" rašo: vysk. M. Reprof. P. Kuraitis, Vydunas, kan. as, prof. Kemėšis, dr. M. Pačkaus- ė, dr. A. Gylys, dr. jur. Raulinaitis, Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juš- r kiti.

30 m. "SARGYBA" kaštuoja meis tik 6 litai, pusei metų 3 litai. Užsyje 12 litų metams, pusei metų 6 t.

ietiniai skaitytojai gauna priedų imės Kalendorių" ir loterijos bilie-

kaitytojų skaičiui padidėjus iki 00 loterija bus plečiama. Ji prinks 20.000 skaitytojų, loterija bus dinta tris kartus.

kubėkit užsisakyti "Sargybą," kad ritruktų pirmųjų numerių.

dresas: Kaunas, Liaudies namai, RGYBOS" adm.

GIMINĖS IR PAŽISTAMI

Jūsų giminės ir pažįstami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoj katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per ištisus metus keliaus Lietuvon ir visą papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikių moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knyga. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigus tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvon.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA"

2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

VELYKOMS ATVIRUČIŲ

Turime 5-kių rūšių labai gražių spalvuotų atviručių su lietuviškais parašais. Parsiduoda pigiai tik po 5c. viena. Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Šį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

angus Jaunime.,

Kadangi ši savaitė yra DIDŽIOJI SAVAITĖ ir mano ıni skaitytojai esate nariais Katalikų Bažnyčios, tai ma-ı, kad reikalinga šį leidinį pašvęsti vien tikėjimo pamo-ıančiais rašteliais. Mūsų skyriaus nuolatinis rašytojas ıPranas su mielu noru prirengė sekančius raštelius, ku-pilniausiai įves jus į Katalikų Bažnyčios gilią ir gra-ı Gavėnios dvasią. Už sutvarkymą raštelių esu KuPra-i širdingai dėkingas.

---

rangūs "Jaunimo Darželio" skaitytojai.

Šią savaitę Ketvirtadienį, Penktadienį, Šeštadienį ir ekmadienį švęsime svarbias Katalikų Bažnyčios metines enas. Kiekviena iš viršminėtų dienų audžia begalo svar-ą vietą Bažnyčios pamatinio mokslo.

Per šias dienas Bažnyčios apeigos, giesmės mums rody-rodo į Nukryžiuotąjį mūsų Viešpatį kuris net ant kry-aus ištieses savo rankas, rodos, tik laukia mūsų, kada mes, oleidę vylinguosius šio pasaulio kelius, pagaliau atgailos kais sugrįšime prie Jo ir glausimės prie Jo mylimiausios irdies."

DIDYSIS KETVIRTADIENIS

Ketvirtadienio rytą Jėzus pasikvietė du savo mokiniu Petrą ir Joną ir tarė: "Parengkite mums visiems vietą algymui šiandieną Velykų avinėlio." Juodu dar klausė: 'Kame nori, kad parengtumėm?'' Jėzus atsakė: "Eikite Jeruzolimą. Judviem įeinant į miestą, judu pasitiks vie-as ąsotį vandens nešinąs žmogus. Sekite jį į namus, į uriuos įeis, ir klauskite tų namų šeimininko: Kame yra ıtas valgymui velykinio avinėlio Jėzui ir jo mokiniams. Jis parodys jums priruoštą didelį kambarį. Tenai ir pa-engkite vakarienę." Petras su Jonu išėjo. Nuvykę į Je-uzolimą, jie viską, taip rado, kaip Jėzus buvo pasakęs ir prirengė vakarienę.

Vakare atėjus paskirtai valandai, Jėzus su mokiniais ıtėjo į tą parengtą kambarį valgyti iškilmingos Velykų va-karienės. Visi susėdo. Viskas šioje vakarienėje primin-davo žydams jų stebūklingą iš Aigipto išėjimą ir gyveni-mą tyruose; giesmės, maldos ir valgiai. Pati vakarienė ei-davo tam tikra nustatyta tvarka. Jėzus su mokiniais irgi giedojo tas giesmes, kalbėjo reikalingas maldas ir valgė valgius toje tvarkoje, kaip tai buvo žydams įsakyta. Pa-čioje vakarienės pradžioje būdavo valgomas keptas avinė-lis su laukinėmis salotomis.

Nuplovęs mokiniams kojas, Jėzus vėl apsivilko ir atsi-sėdo už stalo. Dabar tapo įstatytas Šv. Sakramentas, Jė-zus ėmė duoną, palaimino ją ir laužė, davė savo mokiniams ir tarė: "Imkite ir valgykite: tai yra mano Kūnas." Pas-kui ėmė ir kieliką su vynu, dėkojo ir jiems davė, sakyda-mas: "Gerkite iš jo visi, nes tai yra mano Kraujas nauja-sios sandaros, kuris bus išlietas už daugelį nuodėmėms at-leisti." Ir tuo pridūrė: "Tai darykite mano atsiminimui."

PENKTADIENIS

Taigi penktadienio rytą, vos išaušo, paėmė žydai Jėzų iš kalėjimo, ir nuvedė pas Pilotą. Pilotui, gi skundė jį sa-kydami: "Radome, kad šitas kelia sumišimą mūsų tauto-je. Jis draudžia duoti mokesnius ciesoriui, ir sakosi esąs Kristus—karalius." Pilotas ilgai Jėzų tardė, betgi jokios kaltės jame nesurado. Taigi jis išėjo ir paskelbė susirin-kusiai miniai: "Aš nerandu šitame žmoguje jokios kal-tės." Ir Pilotas tuojau norėjo Jėzų paleisti. Bet kunigų kurstoma minia vis smarkiau šaukė Jėzų esant kaltą, ir rėkte rėkė: "Jis savo mokslu sukelia visą tautą, pradedant Galilėja baigiant Judėja. Jis turi mirti!"

Nuplakė ir uždėję ant Jėzaus sunkų medinį kryžių, lie-pė Jam nešti į Kavarijos kalną. Atėję į vietą, kuri vadi-nosi Kalvarija arba Kaukuolės vieta, jie davė Jėzui gerti vyno sumaišyto su tulžimi. Bet paragavęs jis nenorėjo ger-ti. Tuomet prikalė Jėzų prie kryžiaus. Kartu su juomi prikalė ir du galvažudžiu, vieną dešinėje, kitą kairėje jo pusėje. Viršuje Jėzaus kryžiaus Pilotas įsakė prikalti lentelę su parašu: "JĖZUS NAZARIETIS, ŽYDŲ KA-RALIUS."

Jėzus, kol numirė; kabojo ant kryžiaus ištisas tris va-landas. Jis kentėjo baisiausias kančias. Tas kančias dar didino įvairiausi minios išjuokimai ir pasityčiojimai.

Septyni Jėzaus pasakytieji žodžiai nuo kryžiaus.

"TĖVE, ATLEISK JIEMS, NES JIE NEŽINO KĄ DARO." Jėzus ir ant kryžiaus kabodamas nepyko ant sa-vo priešų, bet meldėsi už juos.

"IŠTIKRŲJŲ, SAKAU TAU: ŠIANDIENA TU BŪSI SU MANIMI ROJUJE!" Tyčiojosi iš Jėzaus ir galvažudžiai. Būtent vienas tų dviejų galvažudžių, kurie kabojo, ėmė jam piktžodžiauti sakydamas: JEI TU KRIS-TUS, GELBĖK PATS SAVE IR MUS. Bet atsiliepda-mas kitas draudė jį ir sakė: "IR DIEVO TU NEBIJAI, NORS ESI TAIP PAT PASMERKTAS? MUDU JUK TEISINGAI PASMERKTU, NES GAUNAME TAI, KO MŪSŲ DARBAI VERTI, ŠITAS GI NEPADARĖ NIEKO PIKTO." Ir tarė jis Jėzui: "VIEŠPATIE, AT-SIMINK MANE, KUOMET ĮEISI Į SAVO KARA-LYSTĘ."

"Motina, štai tavo sūnus." "Sūnau, štai tavo motina." Įsimaišiusios minioje prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo mo-tina, jo motinos sesuo Marija Kleopienė ir Marija Magda-lena. Taigi Jėzus, pamatęs motiną ir stovintį mokytinį, kurį jis mylėjo, tarė šiuos žodžius.

"MANO DIEVE, MANO DIEVE, KAM MANE AP-LEIDAI." Šeštai valandai atėjus pasidarė visoje žemėje tamsu iki devintai valandai. Devintoje valandoje Jėzus sušuko didžiu balsu, sakydamas: "MANO DIEVE, MA-NO DIEVE, KAM MANE APLEIDAI."

"TROKŠTU." Paskui Jėzus, žinodamas, kad visa yra įvykę, kad išsipildytų Raštas, tarė: "TROKŠTU."

"IŠSIPILDĖ."

"TĖVE, Į TAVO RANKAS AŠ ATIDUODU SAVO DVASIĄ." Po šitų žodžių Jėzus nulenkė savo galvą ir ati-davė Dievui dvasią. Tai įvyko Balandžio 18 dieną, 12 va-landą, 30 metais.

ŠEŠTADIENIS

Šeštadienyje, anksti rytą, vyriausieji kunigai ir pari-ziejai susirinko pas Pilotą ir sakė: "Valdove, mes atsime-name, kad tas suvedžiotojas dar gyvas tebebūdamas sakė: "Po trijų dienų aš atsikelsiu." Liepk tat sergėti kapą iki trečiajai dienai, kad kartais neateitų jo mokiniai jo nepa-vogtų ir nesakytų liaudžiai: "Jis kėlėsi iš mirties." Tas paskutinis suklaidinimas būtų piktesnis už pirmąjį." Pi-lotas jiems tarė: "Jūs turite sargybą. Eikite, sergėkite, kaip mokate." Ir jie nuėjo, ir padėję antspaudą ant ak-mens apstatė kapą sargais.

SEKMADIENIS

Sekmadienio rytą, vos aušrai švintant, kėlėsi Jėzus iš numirusių. Jis šviesus ir garbingas išėjo iš kapo. Nebu-vo paliestas nei kapo akmuo, nei jo antspaudas. Net sar-gyba nepastebėjo Jėzaus kėlimosi. Tik Jėzui jau atsikė-lus pasidarė didelis žemės drebėjimas. Tuom laiku Vieš-paties angelas nužengė iš dangaus, prisiartinęs nurito nuo kapo akmenį ir ant jo atsisėdo. Jo pažvelgimas buvo kaip žaibas, o drabužiai balti kaip sniegas. Kapo sargai nusi-gando ir apmirė. Po valandėlės atsigavo, ir visi nubėgo į miestą pranešti, kas atsitiko.

Linkiu savo skaitytojams linksmai sulaukti ir praleis-ti Velykų šventes.

Dėdė Anufras.

SVEIKATA - BRANGUS TURTAS

P. Kvičius

Ausų Užlaikymas

Išorinė kremzlinė ausies grybu vad., pačiai klausai reikšmės labai nedaug. tetu-ri. Užtai įvairūs kenksmin-gi veiksniai paliečia ją gan dažnai. Kai kurių pedago-gų praktikuojamas ausų mo-kiniams tampymas, gali su-kelti ausų patinimą arba ir rimtesnius sužalojimus. Nuo sudavimo ausin, ypač pas vaikus, gali plyšti ausies būbnelis, nuo labai gi smar-kaus kirčio galima visai nu-stoti klausos. Nušalama au-sys taip pat labai dažnai. Di-desniam šalčiui esant reikė-tų ausis kuo nors pridengti. Blogai daroma, jei ausys yra lepinamos pav. pas moteris nuolat pridengtos plaukais. Auskarų (kolčikų) nešioji-mas visai nedaro mums gar-bės, kadangi šį paprotį kuli-tūringas pasaulis pasisavino nuo laukinių žmonių. Ausų perdūrimas labai dažnai at-liekamas nešvariomis ádato-mis ar kitokiais įrankiais. Nuo to aplink perdurimo vietą atsiranda uždegimas, pati gi skylutė žymiai padi-dėja, arba kitą kart ir visai perskira ausies minkštumą. Gali būti ir dar blogiau: kraujo užsiteršimas, inflek-cija. Jeigu jau kas auskarus nori nešioti, tai tegu perdu-rimo operaciją atlieka kuo švariausiai.

Išoriniame ausies kanale yra tam tikros liaukos, ku-rios išskiria gelsvą masę (sierą). Per ilgesnį laiką su-sirenka tos masės didesnis kiekis, taip kad, norint paša-linti tą masę, reikia ausis laikas nuo laiko valyti. Kas-dieninis ausų valymas storu rankšluoščiu visai neatneša naudos, nes nustumia minė-tąją masę tik giliau ansin. Be atatinkamų ausims valy-ti šaukštelių, yra dar pa-prastas ir geras būdas: deg-tukas gerai apsukamas švа-ria vata ir juo atsargiai va-loma ausys nuo sieros. La-bai dažnas ir uolus ausų va-lymas yra kenksmingas, nes nuolatinis erzinimas jaudina ausį ir verčia liaukas dar daugiau išskirti minėtos sie-ros. Pas vaikus šios sieros išsiskiria labai maža, todėl ir valymas turi būti atliekamas rečiau ir švelniau — užteks pavalyti sausu susuktu švel-nan rūbelio galeliu. Neleisti vaikams valyti ausų paišе-liais, plunksnakočiais ir t. t.

Dažniausiai netyčiomis, dėl neatsargumo, ypač pas vaikus, patenka ausysna pa-šaliniai kūnai: žirniai, grū-dai, vabalai ir kt. Pašaliniai daiktai išplaunami iš ausų šiltu vandeniu guminio ba-liono pagalba. Jei nepavyks-ta, reikia kreiptis pas gydy-toją. Negalima šalinti pa-kliuvusių ausin daiktų špil-komis, degtukais ar kt. pana-šiais "instrumentais." Pa-puolus į ausį blusai, tarako-nui ar kitokiam gyviui, tuo-jau įpilama aliejaus ir po to išplaunama ausis šiltu van-deniu. Plaunama ausis tik šiltais skystimais.

Asmens, turintieji skylėtą ausies būbnelį, turi nešioti ausyje vatą. Vata turi būti sausa, švari. Jei tokiam sky-lėtu būbneliu žmogui besi-maudant vanduo pateks į au-sį, tai gali iššaukti pavojin-gą ausies uždegimą. Taip pat, jei besimaudant šaltas vanduo bet kuriuo būdu — per skylėtą būbnelį ar pro burną (burna turi susisiekі-mą su ausimi)—pateks į au-sį, galima nuo to net sąmo-nės netekti. Štai kodėl pri-gėria kai kada geriausi plau-kėjai. Geriausiai su tokio-mis ligomis kai dėl maudy-mosi atsiklausti gydytojo.

Ausų užsikimšimas vata sveikam būbneliui esant yra bereikalingas ir tik lepina klausos organą. Stiprūs gar-sai kenkia klausai. Ypač ar-tilerijos ir šautuvų trenks-mai. Miesto ūžesys erzina klausą, o per klausos nervus ir visą nervų sistemą. Tok-sai nuolatinis nervų sistemos erzinimas blogai atsiliepia ir į bendrą kūno sveikatos sto-vį.

Kenksmingas taip pat ir bet koks ūžesys mums mie-gant. Dargi toks nekaltas dalykėlis, kaip sieninis gar-siai einąs ir valandas mušąs laikrodis, iš miegamojo kam-bario turi būti pašalintas.

"V. R."

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

VISOS PASTANGOS BUS PAŠVĘSTOS PADARYT KELIONĘ ATMINTINU ĮVYKIU PILNĄ ĮVAIRUMŲ IR MALONUMŲ DEL TŲ KURIE JOJ DALYVAUS

Žemiausios Kainos Tiesiai į Klaipėdą.

Trečia klesa į vieną pusę $107.00
Trečia klesa į abi pusi $181.00
Turistinė trečia klesa į vieną pusę $123.50
Turistinė klesa į abi pusi (min.) $204.00
Cabin klesa $142.50

PROMENADOS DĖNIS: Už vietas turistine klesa ant Promenados Dėnio nuo Gegužės 1-mos iki Liepos 15 į Lietuvą, o į Ameriką nuo Rugpiučio 1-mos iki Rugsėjo 30 kainos padidinamos sekamai: $7.50 į vieną pusę, o $12.50 į abi pusi.

VAIKAMS: Nuo 1-nų metų iki 10 metų amžiaus pusė kainos.

KUDIKIAMS: Iki 1-nų metų amžiaus $5.50 į vieną pusę. Į abi pusi -11.00.

U. S. Revenue Tax ir Head Tax atskyrium.

IŠPLAUKIMAS LAIVŲ 1930 M.

Laivo vardas	*Iš New Yorko*	*Laivo vardas*	*Tiesiai iš Klaipėdos*
		ESTONIA	balandžio-24
LITUANIA	Baland. 17	POLONIA	gegužės 27
POLONIA	Gegužės 1	LITUANIA	birželio 16
ESTONIA	Gegužės 17	LITUANIA	liepos 22
LITUANIA	Geg. 26	ESTONIA	rugpiūčio 18
		LITUANIA	rugpiūčio 26
		POLONIA	rugsėjo 16

SMAGIAUSIA, PATOGIAUSIA KELIONĖ

Dėl informacijų ir laivakorčių kreipkitės tuojaus pas savo vietos agentą.

NELAUKIT PASKUTINIŲ DIENŲ

BALTIC AMERICA LINE

8—10 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y. — 315 SO. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BLDG., PITTSBURGH, PA. — 616 ST JAMES ST., MONTREAL, CANADA

KĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais pras-tais viršeliais ..... .50

Visus užsakymus siuskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway — South Boston, Mass.

DARBININKŲ SUVAŽIA-VIMAS

LDS. Connecticut valstijos ap-skričio suvažiavimas įvyks sekma-dieny, gegužės 4 d., 1 val. po pie-tų, Šv. Trejybės svetainėje, 41 Capitol Ave., Hartofrd, Conn.

Šis suvažiavimas turėtų būti gausus delegatais ir turiningas nutarimais mūsų brangios orga-nizacijos naudai.

Šiais metais mūsų organizacija mini 15 metų sukaktuves. Mūsų apskritis irgi prie to paminėjimo turi prisidėti. Suvažiavime kal-bėsime kaip mes šį jubiliejų pa-minėsime. Tad raginame kuopas išrinkti delegatus ir jiems įduo-ti naudingų sumanymų ir rapor-tus iš kuopų veikimo, kuriuos de-legatai malonės suvažiavime iš-duoti.

Pasižymėkite laiką ir vietą.

B. Mičiūnienė,
LDS. Conn. Apskr. Raštininkė

TAS JAU NEBUS JAUNAS

ir negalės save jaunuolių draugu vadinti, kuris 1930 metais neuž-siprenumeruos leidžiamo Kaune moksleivių, skaisčiausio mūsų tau-tos žiedo, žurnalo

"ATEITIES"

Žurnalas eina sąsiuviniais po 64 psl. kas mėnuo jau 10 metų. Jame rasi gražių eilėraščių, beletristikos dalykėlių, įdomių ir rimtų straips-nių, iliustracijų—pažinsi visą Lie-tuvos besimokančio jaunimo gyve-nimą.

"Ateitis" visų pigiausias Lietu-voje žurnalas. Už $2.00 jį gausi kas mėnuo su mėnesiniu 16 pusl. **"Gamtos Draugo"** priedu. Pusm. — $1.00. Moksleivams; met. — $1.00, pusm. $0.50. Tad skubėk!

Adr.: "Ateitis," Kaunas, Lais-vės Al. 3.

Žolė trokšta rasos, gamta gaivi-nasi ir stiprinasi saulės spinduliais, o žmogaus širdis ilgisi tėvų šalies—gimtinės, gaivinasi ir stip-rinasi jos gyvenimu ir žiniomis.

DARBININKAS
(THE WORKER)
Published every TUESDAY and FRIDAY
by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly $4.50	Amerikoje metams $4.50
Foreign yearly $5.50	Užsieny metams $5.50
Domestic once per week yearly..$2.50	Vieną kart savaitėje metams....$2.50
Foreign once per week yearly....$3.00	Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 0620

NEAPKENČIA BET BIJOSI

Bolševikai purtosi nuo maldos. Patys nesimeldžia ir nenori, kad kiti už juos melstųsi. Girdi, jie niekuomet neprašė ir neprašo iš nieko maldos. Jie ėsą įsikūrę ne per maldas tik per griežtą kovą prieš išnaudotojus.

Kad bolševikai įsikūrė ne per maldas, tai visi gerai žinome. Nieks nesimeldžia, kad ant jų ateitų kokia nelaimė: badas, karas, ugnis, ar bolševizmas. Nieks nesimeldžia, kad ateitų maras, ligos ir epidemijos. Kaip tik priešingai, meldžiasi, kad Dievas tokias nelaimes atitolintų. O sykį jau tokiai baisiai nelaimei kaip bolševizmas atėjus į pasaulį, visi meldžiamės, kad ji išnyktų. Lygiai, kaip ta lietuvių dainą sako apie degtinę: "Tu arielka, tu pilkoji, iš kur tu atėjai, tegu tave tenai neša viesulingi vėjai." Bolševizmas kilęs iš neapykantos ir neapykanta gyvena. Tokių daiktų malda nepagimdo.

Kad bolševikai neprašė ir neprašo maldos, visiems taip pat aišku. Maldos prašo tik geri žmonės. Kas žino savo silpnybę ir Dievo pagelbos reikalingumą, tas įvertina ir maldą. Bet kuomet meldžiasi už tą, kas maldos neprašo ir jos neapkenčia, jis pradeda nerymastauti. Jam nejučiomis ateina galvon mintis: ar jau aš taip blogas, kad už manę reikia melstis? Ypač kai maldos yra viešos ir visas pasaulis jas kalba, tai tam, už kurį meldžiamasi, darosi ir sarmata, ir pikta, ir nejauku. Bolševikai taip pat jaučiasi. Jie griežtai protestuoja prieš maldas ir parodo savo nekultūringumą tuom, kad cituodami svetimus žodžiu, kur Dievas rašoma su didele raide, jie necivilizuotu įpročiu rašo Jo vardą su maža.

Bet rodydami neapykantą, bolševikai slepia baimę. Visi prietaringi, tamsūs ir iškrypę žmonės labai bijosi dvasinių dalykų. Norėdami savę ir kitus įtikinti, kad viskas yra medžiaga, jie vis tik nepajėgia nugalėti vidujinio nerymastavimo, kurs juo labiau slopinamas, juo daugiau juos kankina. Žinoma, jie tą viską užginčys. Jie sakys, kad nebijo nė Dievo, nė maldos, bet tas dalykų nepakeičia.

Ir vaikėzas, eidamas nakčia pro kapines, švilpauja ir rėkauja, kad priduoti sau drąsos ir savę ir kitus įsikinti, kad jis nieko nebijo, bet jis negali užginčyti fakto, kad jo plaukai šiaušiasi ir šiurpuliai eina per kūną.

K.

IŠ LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKOS

Pasikalbėjimas su užsienių reikalų ministeriu Dr. Zaunium

KAUNAS. — Kovo 17 d. užsienių reikalų ministeris Dr. Zaunius priėmė spaudos atstovus ir prie arbatėlės padarė pranešimą kai kuriais mūsų užsienių politikos klausimais.

Ministeris neseniai važinėjęs į Čekoslovakiją dalyvauti Jos prezidento Masaryko 80 metų amžiaus sukaktuvių iškilmėse, kur ta proga buvo jam įteiktas nuo Lietuvos prezidento Vyties kryžiaus I laipsnio ordinas.

Parvažiuodamas iš Čekoslovakijos Dr. Zaunius buvo sustojęs Berlyne, kur su vokiečiais kalbėjosi įvairiais mus ir Vokietiją liečiančiais politikos ir eksporto klausimais.

Iš spaudos atstovų buvo paklausta, ar mūsų reikalai nenukentės dabar, kai vokiečiai su lenkais sudarė sutartį, pagal kurią lenkai kasmet gali į Vokietiją įvežti 200,000 kiaulių. Į tai buvo atsakyta, kad tiek kiaulių Vokietijos rinkos neužpildys ir dėl to mūsų kiaulių eksportui vis tiek dar liks laisvų vietų.

Dėl Lietuvos susisiekimo atidarymo su Lenkija į Ženevą Tautų Sąjungon lenkai buvo pasiuntę savo atstovus, bet jie ten nieko nepešė. Mūsų atstovų (ekspertų) nesiųsta dėl to, kad tai norėta svarstyti tik technikos atžvilgiu, o Lietuva šio klausimo neima, kaipo techninio klausimo. Mums susisiekimo atidarymas su Lenkija yra ne tik vieno kito tilto pastatymas ar išardyto geležinkelio galo pridūrimas, bet politikos ir teisės klausimas. Lenkai, pagrobdami Vilnių, yra sulaužę Suvalkų sutartį, taigi pamynę po kojom teisėtumą. Kol lenkai nesutiks atstatyti senos padėties, negali būti kalbos apie susisiekimą.

"M. L."

Susirūpino Amerikos Lietuviais; Bet Kaip su Lietuva?

Lietuvos konsulas p. Žadeikis New Yorke, kovo 31 d. buvo pasikvietęs apylinkės darbuotojus pasitarimui apie reikalingumą sušaukti ekonominiais klausimais interesuotų Amerikos lietuvių suvažiavimą, kurio uždaviniu būtų aptarti ekonominius reikalus ir nustatyti Vaizbos butų (Chamber of Commerce) organizavimą lietuvių centruose. Pasitarimas nustatė tokią konferenciją sukviesti šių metų birželio mėn. 10 d.

Iš p. Konsulo kalbos buvo aišku, kad Lietuvai, visgi, rūpi gerų santykių palaikymas su Amerikos lietuviais. Rimtas tuo žvilgsniu susidomėjimas, sistematingo bendradarbiavimo užmezgimas, beabejo, būtų išmintingas žingsnis į gerą ir naudingą pusę. Amerikiečių tarpe yra patyrimo ir kapitalo. Gi Lietuvoje yra pelningos pramonės ir nėišvystytos prekybos progų.

Tačiaus vien gestas, kad Lietuva kviečia ir laukia amerikiečių su patyrimais ir kapitalu, dar, toli gražu, nesudaro reikalingas aplinkybes pageidaujamam susitelkimui. Ekonominiai klausimai dažnai susiduria su politiniais. Geri santykiai ir sekmingas bendradarbiavimas labai daug pareina nuo politinės būklės, valstybinės stabilizacijos. Tad čia ir tenka susitikti neišvengiamą klausimą:

Ar dabartinė Lietuvos politinė būklė laiduoja ekonominiam darbui ir saugiam investmentui reikalingas sąlygas?

Amerikečiai parodė, kad jiems rūpėjo ir ekonominė Lietuvos nepriklausomybė, kurios dėliai buvo organizuojamos įvairos bendrovės ir bankos, kad paremti Lietuvos kurybinį darbą ir, žinoma, turėti materialės naudos. Bet kas iš to išėjo? Atsakymas yra žinomas visiems.

Negana to, kad amerikiečių ekonominės sėklos Lietuvoje neprigijo, bet ir idėjinio darbo pastangos tapo pamytos po diktatūros čebatu. Šiandien Lietuvos diktatoriai kiekvieną demokratinę mintį neigia visu griežtumu. Ištikimiausi Lietuvos sūnūs, jei tik drįsta pasipriešinti žalingos diktatūros žingsniams, yra persekiojami, kalinami, ištremiami. Spauda yra varžoma aštriausia cenzūra. Patriotinės, valstybiniai nusistačiusios ir net grynai kultūrinės organizacijos yra varginamos visokiais formalumais, demoralizuojamos, ardomos—trukdant susirinkimus ir neleidžiant laisvai aptarti savo reikalus, — vien dėl to, kad jos nepritaria diktatūrai. Vietoj viešų, patriotiniais ir kultūriniais darbais pasižymėjusių organizacijų, organizuojamos ir valdžios subsidijuojamos *slaptos* — "Vilkų" gaujos, kurių vyriausiu uždaviniu pasitarnauti diktatūrai, atliekant šnipų ir teroro pareigas patriotingų ir valstybiniai nusistačiusių, bet demokratiškos minties žmonių tarpe.

Juk nesunku yra įsivaizduoti prie ko toksai politinis antagonizmas veda ir kokias gyvenimo sąlygas sudaro. Toksai politinis rėžimas gali privesti kraštą prie skaudžių pasekų. Jau pereitų metų pabaigoje nedaug tereikėjo iškilimui pavojingo skandalo, "nuvainikuojant" p. Voldemarą. Da laimė, kad žymiosioms Ponioms pavyko laiku įtikinti aukštuosius kariuomenės vadus, kad p. Voldemaro valstybiniai "griekai" reikalauja jo paliuosavimo reikalingam "apsičystijimui." Kariuomenės lyderiai pakrypo Smetonos pusėn, Voldemaras netėko sosto. Gi Voldemaro organizuoti "vilkai" atsidūrė keblioj padėty. Prasidėda "vilkų" areštai ir naujų sekretų jiems įteikimai. Voldemaras, jausdamas "vilkų" simpatijas ir kaikurių karininkų jam pritarimą, nenorėtų pasiduoti, tačiaus — diktatoriškos "dorybės" verčia nusileisti, nusiramyti.

Bet p. Voldemaras visą amžių "nepakūtavos;" jis, beabejo, ieškos progos patenkinimui savo ambicijos. Jau dabar žinios skelbia, kad tautininkų partijoj eina trynimasis, nesusitarimai. Ogi didžiosios politinės partijos? Kaip ilgai jos kentės ir lauks diktatorių susipratimo? Prie ko ruošiasi didžioji opozicija, kuri ne nyksta, bet auga ir pyksta.

Tokia Lietuvos politinio gyvenimo kronika ir šitokie klausimai, kurie nenoromis veržiasi galvon, nedžiugina nei vieną sveikai protaujantį lietuvį, nežiūrint jo pažiūrų nei gyvenimo vietos. Tokia politinė būklė ir ateities netikrumas tolina išeiviją nuo Lietuvos ir džiovina gausų šaltinį, kuris Lietuvai yra labai reikalingas.

Todėl ir p. Žadeikio pastangos, išjudinti lietuvišką veikimą ir suinteresuoti Amerikos lietuvius ekonominiais klausimais, vargu bau pasieks pageidaujamo tikslo. Nes šiandien Amerikos lietuviai jaučiasi suviltais kaip politiniu taip ir ekonominiu atžvilgiu. Amerikiečiai turėjo didelius norus ir buvo užsimoję daug pinigų įdėti Lietuvos apyvarton, bet Lietuvos vadai nenorėjo ar nemokėjo išnaudoti auksines progas Lietuvos ir lietuvių naudai; jiems turbūt rūpėjo daugiau asmeninės ambicijos, politinės peštynės, negu bendri Lietuvos interesai ir konstruktyvis darbas.

Nepasiduoti pesimizmui ir nenuleisti rankų — yra karžygiškas pasiryžimas. Tačiaus pažvelgti į klaidas ir iš jų pasimokyti — yra geras ir išmintingas darbas. Tik labai gaila, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė ir ją palaikanti partija, kuri prie takto ir valstybinės išminties tiek daug pretenzijų reiškė, vietoj pasimokyti iš praeities klaidų ir vengti netaktų, — tai dar didesnes ir skaudesnes klaidas daro ir tuo būdu temdo Lietuvos ateitį.

Užtaigi, Lietuvos atstovybės užsieniuose, besirūpinant išeivijos veiklumu, turėtų susirūpinti ir Lietuvos vyriausybės įtikinimu, kad tokia *nenormali Lietuvos vidaus būklė daro labai blogą įspūdį* ir kad gerų santykių palaikymas bei glaudesnis bendradarbiavimas su *išeivija—reikalauja normalių sąlygų, pastovios, TEISĖTOS ir DEMOKRATINĖS tvarkos,* kurios dėliai Amerikos lietuviai nesigailėjo nei darbo nei dolerių.

J. P. Mačiulis

VYRŲ VERGIJA

Tarptautinė Sąjunga kovai už vyrų teises atidėjo planuotą Vienoj tarptautinį kongresą vyrų teisėms ginti neribotam laikui dėl dalyvių stokos ir išsigando snaudžiantiems pavergtiems vyrams atsišaukimą "Kas kaltas," kuris taip skamba: "Yra vyrų, kurie savo giminės pavergimą aiškiai jaučia. Daugumas yra tiek naivūs, kad nenuvokia. Nedaugelis protingųjų klausia savęs, kaip vyrų paneigimas galėjo įvykti, tačiau ieškodami priežasčių klaidingai pasiaiškina. Jie tikina moteris esant kaltas. *Ne* ir tūkstantį kartų *ne*. Moterys tiek tepasiekia, kiek vyrai leidžia. .

Dėl kalbamos padėties kalti tik vyrai ir tik vyrai, nes jie nėra vyrai. Kas vyrams sudaro priešingus įstatymus? Aišku moterys. Tačiau kas priima tuos įstatymus parlamente ir vykdo juos gyveniman? Vyrai. Kas leidžia savimi valdyti ir padeda savo giminei pančius kalti? Žinoma vyrai ir "logingai mąstantieji vyrai." Galop kas kaltas, kad žymi pasaulio dalis femenistiniais idiotų namais tapo? Atsakykite patys sau. Ir kodėl taip? Nes vyrai tapo bobomis. Tačiau neįžeiskite bobų! Kiekviena jų tūkstantį kartų apsukresnė ir gudresnė, kaip tūkstančiai vadinamų vyrų. Jei jūs, vyrai, žinote, kaip jus tikros moterys niekina su pagrindu. Kaip ilgai dar truks ligi jų? Jūs vyrai tapsite, tikrais vyriš, ligi jūs užtarnautus pančius sutraukysite, pantaplio valdžią velniop pasiųsite? Duokit atsakymą!!!"

Su šiuo "karingu" atsišaukimu ypač nesuderinami motyvai, dėl kurių čia minėtas kongresas neįvyko. Rengėjai aiškino, kad neramumai, ministerių krizis etc. Austrijoj sutrukdė kovotojus susirinkti. Bijota patekti į sukilimą. Reikia spręsti, kad atsišaukime taip dažnai pabrėžiami "tikri vyrai" drąsūs tik ten, kur liečiama moterišką pantaplį.

"R-tas"

LIETUVOS TOTORIAI

Šulig J. H. — K. P.

Žodis totoriai atėjo pas mus iš rytų. Kinai savo kaimynus vadino totoriais, t. y. barbarais, laukiniais, nes jie beklajodami iš vietos į vietą pūldinėdavo savo kaimynus ir neduodavo jiems ramiai gyventi. Daugiausia gal jie įkyrėjo kinams, kurie IX-tame amžiuje užsitvėrė dideliu mūru, kuris ir iki mūsų laikų išliko vad. kinų siena. Totorių vadas Čingis-Chanas sujungęs pietų vidurinės Azijos geltonosios rasės gimines, taipogi šiaurės totorius, sudarė didelę kitoms tautoms pavojingą kariuomenę, kuri vėliau nugalėjo bemaž didesnę Azijos dalį ir kai kuriuos Europos kraštus. Iš nukariautų Rytų Rusijos pakraščių, ilgainiui susidarė maišytos tautos, slavų kalbos ir kultūros pagrindais. Šių tautų gyventojus, kurie susimaišė su įvairių rasių žmonėmis pradėjo vadinti taipogi totoriais, kad atskyrus nuo totorių, kurie vadinami kirkizais, uzbekais, turkmenais ir kt.

Visi Rusijos totoriai dalijasi į tris grupes; prie pirmos grupės priskiriama Sibiro totoriai, prie antros Kaukazo ir trečios—europiečių grupės: Kazanės, Astrachanės ir taip vadinami Lietuvos totoriai.

Lietuvoje jie pasirodė Vytauto laikais. Totoriai puldavo turtingesnius kraštus kaip Podolijos, Volynijos, plėšė miestus, dvarus ir sodžius. Lenkijos žemės taipgi buvo keletą kartų nuteriotos, miestai ir sodžiai sudeginti, laukai paversti į dykumas. Tokia audra praūžė per Lenkiją 1241 m. Čingis-Chano sūnus Batuchanas, sudeginęs Krokuvą, Vroclavą ir kitus miestus pasuko į Vengrus.

Lietuvai iš totorių pusės negręsė pavojus. Galingi Lietuvos valdovai tvarkė net jų kraštus ir susipešusius kunigaikščius sutaikydavo arba priversdavo taikytis. Kare paimtus belaisvius apgyvendindavo Lietuvos žemėse, kurie paskiau priimdavo vietinių žmonių papročius ir pasiduodavo jų įtakai. Vytautas jodamas į karą vesdavo su savim ir totorių kareivių būrius. Nuo 1410 m. atsiranda dar didesnis skaičius totorių Lietuvoje. Vytautas vesdamas, prieš kryžiuočius didelius lietuvių, lenkų ir rusų kareivių pulkus, pasikvietė dar Krymo totorių vadą Togtamišą, kuris atsiuntė 40 tūkstančių kareivių. Pasibaigus karui, dalis totorių, pasilieka Lietuvoje, prižadėdami dalyvauti ir padėti Vytautui kiekviename kare. Vytautas paėmė juos savo globon ir apgyvendino Vilniaus apylinkėse ir abipus Nemuno.

Po Vytauto mirties lenkai stengėsi užimti kai kurias Lietuvos žemes. Švidrigaila negalėdamas apsigiti šaukia pagalbon totorius, gyvenančius už Volgos. Iš ten ateina jam pagalbon 30,000 kareivių. Su jų tad pagalba Švidrigaila užima Lietuvos sostą. Po karo 3000 totorių lieka ir toliau su Švidrigailos kariuomenėje. Pasižymėjusieji tapo apdovanoti žemėmis ir gavo lygias teises kaip ir visi kiti Lietuvos bajorai. Pav. totorių vadas Tuhanbec gavo nuosavą sodžių Vinkšnupį ir priklausančius Rasus, Patiltį, Vilkabalį ir Terliškę. Kiti pasižymėję gavo sodžius Vilniaus, Trakų, Lydos, Ašmenos ir kitose apskrityse. Šios Lietuvos valdovų padovanotos žemės paskiau tapo patvirtintos lenkų karalių.

Didelė totorių dalis apsigyveno Lietuvos miestuose Vilniuje, Gardine, Kaune, Minsko apylinkėse, Liublino, Volynijos ir Podolės kraštuose. Mažesniuose miestuose, kaip Krevėje, Vasilišky, Vidžiuose, Valkinykuose ir kt., taip pat dažnai sutinkama.

Išsklaidžiusius totorius po Aziją, Europą ir net Afriką jungia bendra jų tikyba į vieną Dievą (Allachą), kuris iš anksto paskiria mirimo laiką, vieniems anksčiau kitiems vėliau. Jei dar paskirtas žmogui laikas neatėjo, tai nors kardu kapok jis vistiek gyvens. Toks tikėjimas padėjo prie Arabijos ir kitų kraštų užkariavimo. Turėjo savo maldos namus, kurie vadinasi mečetės. Jos buvo statomos ten, kur gyveno didesnis totorių skaičius. Vilniuje mečetė stovėjo Lūkiškėj, gražiausioj sostinės vietoj, kaip rašo totorių kronikos. Tokių maldos namų buvo daugiau šimto. Melstis šaukdavo žmogus, stovįs prie bažnyčios; arba vaikščiodavęs per gatvę ir rinkdavęs maldininkus kaip seniau buvo pas žydus.

Apgyvendinti totoriai savo žmonų neturėdami, pradėjo vesti lietuvaites, nes jų tikyba ne-

Kun. Jonas J. Jakaitis

PROF. JONĄ JABLONSKĮ PALYDĖJUS

IŠ ATSIMINIMŲ

Nutilo tėvynės liūdni varpų aidai, ką tik palaidojus, mūžiumi prislėgtą, atgimusios lietuvių kalbos tėvą — prof. Joną Jablonskį, daugeliu geriau žinomą, kaipo Petrą Kriaušaitį. Sujaudinas varpais oras veikiai nuils, jis nurims, bet jautrioji lietuvio širdis dar ilgam išlikdės nepamainomo lietuvių tautos kėlėjo, jos kalbos beirašybos nustatytojaus. Liūdėsio paliesta jautrioji mano sielos styga, manyje žadina iš to garbingojo tautos vyro gyvenimo poros bruožų atsiminimą.

Mą teko pažinti tasai tautos didvyris visai pripuolamai. Būnant dar mą filosofijos studentu, vasaros atostogų metu, teko nuvykti į Pilviškių atlaidus. Po sumai, sykiu su kitais mokslo draugai, užėjome pas svetingąjį Pilviškių kleboną papietauti. Tenai tai ir teko mą pirmąjį sykį sueiti lietuvių rašybos autorių. Užrekomenduotas jis mą tapo kaipo Petras Kriaušaitis. Mat, tas vardas jau tų laikų moksleivams buvo gerai žinomas, kadangi kiekvienas studentas patriotas, (o kas jų nebuvo patrijotu, ypač Seinų seminarijoje), skaitė sau už pareigą slaptai lavintis lietuvių kalboje, nes viešai lietuvių kalbos pamokos buvo įvestos tik grąžinus spaudą. Nūnai, jau turime keliatą lietuvių kalbos gramatikų, bet jos visos parašytos sulig Petro Kriaušaičio, (kitaip dar žinomo kaipo Rygiškių Jono), gramatikos. Tuomet gi kitos lietuvių kalbos gramatikos visai nebuvo, nes prof. kun. Jauniaus gramatika liko neatspausdinta, taip ir liko tik hektografuota; ja mą teko trumpai naudotis mokinantis Petrograde. Be to, nors prof. kun. Jauniaus buvo žinomas didžiausiuoju lietuvių filologu, į kurį pasitarimams atvykdavo net kitų šalių universitetų filologai, tačiaus galutinai spaudai jis savo gramtikos neprirengė ir jo peršamoji lietuvių kalbai rašyba neprigijo. Daug iš prof. kun. Jauniaus gramatikos sunaudojo Rygiškių Jonas — Petras Kriaušaitis, rašydamas savąją gramatiką; dar ir dabar filologai iš jos semia žinias; dabartiniems mūsų kalbos žinovams, reformuojant lietuvių kalbos rašybą, taipjau gi atseis panaudoti prof. kun. Jauniaus gramatiką, bet faktas pasiliks faktu, kad pirmoji lietuvių kalbos atspausdintoji gramatika ir priimtoji atgimusios lietuvių tautos rašyba—prof. J. Jablonskio, kitaip žinomo — Petro Kriaušaičio, arba dar kitaip — Rygiškių Jono. Tais laikais, rusų valdžiai valdant Lietuvą, buvo uždraustas lietuviškų knygų spausdinimas. Knygos buvo rašomos slaptai ir slaptai užsienyje spausdinamos, pramanytais autorių vardais. Dėlto ir lietuvių kalbos tvarkytojaus raštai išėjo pramanytais vardais.

Pirmoji prof. Jono Jablonskio pažintis padarė geros nuotaikos. — Viena, mumyse jaunuosiuose jisai žadino pasigerėjimą dėlei jo didelio įdomavimo lietuvystės dalykais. Mums būnant karštuoliais patrijotais, mes negalėdavome pakęsti girdint mokslus ėjusius tautiečius kalbant svetima kalba: rusų ar lenkų. Lietuviškai kalbant tegirdėdavome kunigus ir tai senesnieji dažniaut griebdavos lenkiškai. Pasauliečių gi apšviestūnų Lietuvoje nelengva buvo galima kur užtikti: jie baigę savo mokslus išvažiuodavo į svetimus kraštus, dažniausia į Rusijos gilumą, net tolimą Siberiją, ieškodami pelningų vietų. Jų daugumui Lietuva ir lietuvystė buvo tik antraeilis dalykas. Vesdavo jie, paprastai, svetimtautes ir svetimtikes — ruses, lenkes ar žydes, — ir taip virsdavo tautos išgamomis. Jonas Jablonskis, tačiaus, atsisakė dangintis į Rusiją. Jis, išėjęs gimnaziją su aukso medaliu, garbingai baigęs Maskvos universitetą, paprašė sau vietos Lietuvoje. Ir kuomet rusų valdžia atsisakė jam duoti mokytojo vietą Lietuvoje, jis atsisakė keltis į Rusiją ir, savo draugų kunigų padedamas, privačiomis pamokomis gyveno tėvynėje. Ilgainiui, draugų pagelba, jam teko mokytojaus vieta Mintaujos gimnazijoje. Tačiaus ir čia neilgai užsiliko: pasipriešinus gimnazistams katalikams kalbėti maldą prieš pamokas rusiškai, įtariamas ir mokytojas Jablonskis. Valdžia iškelia mokytoją, išvaro keletą mokinių, bet pamokytiems mokiniams paprašius carienės užtarymo, jų idėja laimi. Jau sekančiais metais, mą persikėlus iš Petrogrado į Mintaujos gimnaziją, maldas prieš pamokas gimnazistai katalikai susirinkdavome skyrium kalbėti — lotyniškai.

Buvo dar ir kita Jablonskio ypatybė, kuri mane sužavėjo prie to pirmo pasimatymo, būtent jo nesišalinimas nuo kunigų ir abelnai katalikų. Tų laikų lietuvių pasauliečių, išėjusių universiteto, arba nors paragavusių gimnazijos mokslo, sirgta ne vien stoka Lietuvos ir lietuvių kalbos meile, bet jie šalinosi ir nuo lietuvių tikėjimo. Nors visa lietuvių tauta buvo kone išimtinai katalikai, tačiau daugelis jų ėjo prieš visą tautą, degė neapykanta katalikų tikėjimo, kovojo su katalikų ideologija, žemino katalikų vadus — kunigus ir tokių būdu, keldami naminį karą, gelbėjo rusams trukdyti lietuvių tautos atgijimą. Nors to bedievinio anatizmo dar ir dabar netrūksta lietuvių tarpe, bet ypač jis aiškiai reiškėsi anais laikais. Nūnai, bedievystės fanatizmu daugiausia serga patsai tamsusis bedievių gaivalas, nemokšliai, bet tuomet laisvamaniškuoju fanatizmu ypač pasižymėdavo jų viršūnės. Senoviškos "pirmeivystės" veteranas — Jonas Šliupas yra aiškiu bedievio — fanatiko typu. Nekrikštino jisai savo vaikų katalikų tikėjime, kuriame jis savo tėvelių buvo augintas ir kurį išpažino tauta, o paskui jo duktė tapo pakrikštyta katalikystės atskaloje—protestonų kunigužio... ir protestonų kunigužio su protestonu apvezdinta! Geriausias tautos labui varomas darbas jame sukeldavo smarkų pasipriešinimą, jeigu tik tam darbui vadovavo ne laisvamaniai, ale katalikai, o ypač jei dar vienas kitas kunigas prisidėjo! Žodžiu, pirmoje vietoje jie statė tikybos ir dvasiškijos neapykantą, tautos gi gerovė jiems buvo antraeilis dalykas. Lengva suprasti, kaip netoli matantieji laisvamaniai, skaldydami neskaitlingos, apmirusios tautos pajėgas, trukdė tos tautos atgimimą, bujojimą. Nors keistas, tiesiog juokingas buvo laisvamanių reikalavimas juos užleisti nepagautai meškai nudažyti jos kailį raudonai, ir savo keistomis pretenzijomis bei tautinio veikimo trukdymu, jie buvo carizmo pagelbininkais.

Jonas Jablonskis su fanatikais nesusairišo. Kiekvienas Lietuvos naudai veikiamas darbas jam buvo brangus. Jis matė kad kone vienatiniai Lietuvoje apsigyvenę lietuviai inteligentai yra kunigai. Jis įvertino ir jų didelę įtekmę į žmones. Todėl jis dėjosi su jais, kaipo su liaudies vadais, į bendrą darbą prikelti tautą. Ir jo darbas eiti į liaudį per vadus buvo našus, nes uždegus tautos viršūnes Lietuvos ir lietuvystės meile, tautos prikėlimo klausimas yra išrištas. Šia savo darbuotės kriptimi Jablonskis paneši į dr. Basanavičių, dr. Pietarį, poetą Vaičaitį, juristą Dubinską ir kitus, kurie mokėjo pagerbti netik lietuvių kalbą bet ir lietuvių tikybinius įsitikinimus ir sugebėjo eiti išvien su Lietuvos dvasiškija į bendrą darbą prieš lietuvių priešus. Dėlei tuomet esamo liberalizmo mados, kaikurie jų ne visuomet atlikdavo būtinąsias kataliko pareigas, tačiaus į tikėjimo griovėjų darbą jie nesidėjo. Priešingai, savo įsikarščiavusius laisvamaniuojančius profesijos kolegas sudrausdavo, gi apie poetos Vaičaičio ir juristo Dubinsko tikybinius įsitikinimus niekuomet neprisiėjo abejoti. Pats lietuvių atgimimo tėvas — dr. Jonas Basanavičius — visokias abejones išsklaidė, kuomet sunkiai sirgdamas, pasikvietė kunigą ir priėmė šventus Sakramentus. Lietuvių atgimimo istorijoje nerastina nei vieno augštai pasižymėjusio produktyviais darbais asmens, kuris prieš tikėjimą nebūtų palenkęs galvos. Net dr. V. Kudirka ir tas mirdamas turėjo kunigą (Naumiesčio vikarą — kun. Kon. Kudirką). Todėlei pasitikrina posakio teisingumas, kad tikrais fanatikais laisvamaniais yra tik mažesnio kalibro vyrai, vadinami siaurapročiais. Tačiaus, kadangi jie labai gabūs sukelti pragarą žemėje, — didelį triukšmą, — ir pasižymi visur smarkiu rėksmu, tai į save dažnai daugiau dėmesio atkreipia, negu užsipelno. Tais laikais tokių rėksnių balsai garsingesni buvo už ramių darbuotojų. Patys save jie pasikrikštino vardais "pirmeivių," "pažangiųjų," bet pozityviais darbais jie negalėjo apsigirti. Vieną įžymesnį darbą, kurį jiems istorija neužgins, tai kad 1905 suorganizavę šaikas ištuštino smukles.

Didelio, tat, mums jauniemsiems lietuviams, buvo džiaugsmo matyt ir lietuvių gramatikos tėvą atvykusį į Pilviškių bažnytinias pamaldas, atsilankiusį pas kleboną ir su kitais atlaiduose buvusiais kunigais bendraujantį. Jaunos širdys pačios veržėsi sušukti "valio" tam, kuris tautos pajėgas ne blaškė, bet būrė į krūvą. Ir tas pirmas pasimatymas su Jonu Jablonskiu neišnyko iš mano atminties.

(Bus daugiau)

SVEIKATA AMERIKOS DIDŽIAUSIO MIESTO

Per dvejus metus Gerovės Tarybos Tyrinėjimo Biuras tyrinėjo sveikatą Amerikos didžiausio miesto. Šiądien jie išleido 400 puslapių knygą, kuri išaiškina darbą net 300 arba daugiau sveikatos organizacijų šiame mieste.

Raupų mirties rata per 50 metų sumažinta nuo 28 kiekvienam 100,000 gyventojų iki 1 dėl kiekvieno 100,000 gyventojų. Per pereitus 30 metų kūdikių mirties rata sumažinta nuo 170 iki 60 dėl kiekvieno 1,000.

Gerovės Tarybos Sveikatos suskaitymas rodo, kad apie 300 organizacijų — iš kurių Sveikatos Gerovės Taryba yra viena—teikia sveikatos patarnavimą. Tas patarnavimas teikiamas per klinikas, per namų aplankymą, viešos sveikatos slaugės ir socialius darbininkus sveikatos apšvietą, per literatūrą ir privatiškas konferencijas, per radio, laikraščius, ir prakalbas ir galų gale per įstaigas kaip ligonbučius ir ligonių namus, kurie apsiima nukreipimo darbu netik išgydymu.

Apie 2,400,000 žmonių lanko klinikas kas met. 1926 m. Sveikatos Departmentas aplankė apie 828,000 žmonių ir kitas įstaigas kiti 1,550,000 žmonių. (2) Sveikatos tarnai arba darbininkai aplankė net 1,900,000 namų į metus, vientik Sveikatos Departamentas aplankė 800,000 namų. Ir apart šių organizacijų yra ir daugybė kitų organizacijų kurios prie šito sveikatos darbo žymiai prisideda — tai yra šeimyniškos gerovės ir vaikų organizacijos, ir net bizniškos organizacijos prisideda prie šio svarbaus darbo. Šita knyga nepaduoda visas tas organizacijas kurios prisideda prie sveikatos užlaikymo tik tas kurios yra organiuotos kaipo sveikatos organiacijos ir kurios teikia medikališką priežiūrą.

— *F. L. I. S.*

10 DIDŽIULIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

Duošia kiekvieno lietuvio inteligento biblioteką, kuris skaitė "Židinį," didžiausią mėnesinį literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiš.kojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet "Židinys" darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistiek kurios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo neprenumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų pradžios.

"Židinio kaina Amerikoje: metams—$4.50, pusm.—$2.50; Lietuvoje met. — 35 lt., pusm. — 20 lt.

Adresas: KAUNAS, Laisvės alėja 3 nr. "ŽIDINYS."

draudžia tai daryti. Tačiau tikybos savo nekeisdavo. Lietuvaitės išėjusios už vyro taipgi pasilikdavo savo pirmykštę tikybą ir jos nekeisdavo. Vaikai buvo auklėjami tėvų tikyboje, o ne motinų. Mirus motinai laidodavo ją krikščionių kapinėse, atsižvelgiant kokios tikybos ji buvo. Mirus tėvui laidojo jį totorių kapinėse. Krikščionių dvasiškija buvo tam priešinga, bet Vytautas, paskiau Svidrigaila, norėdami palaikyti savo krašte totorius ragindavo ir palaikydavo tokias vedybas.

Pažymėtina, kad apgyvendintieji keisdavo savo pavardes, o pasisavindavo naujas. Daugiausia imdavo nuo žmonių arba nuo pavadinimo vietų, kuriuose apsigyveno. Labiau žinomas kunigaikštis Neiman-Bega vedęs lietuvių bajoro dukterį Olesį pasivadino Oles. Jo giminaičiai vadinosi Kry nuo dvaro Kry. Vievio apylinkėse dar ir dabar randasi totorių giminės: Sakonovų, Bielakų, Elijašių, Ryžvanovų ir kitos. Taip pat kai kurios pavardės užsiliko iki mūsų laikų kaip: Jablonskis, Adamavičius, Mickevičius, Abulevičius, Jankevičius, Bohdanavičius, Krinickas ir kiti.

Lietuvių totoriai pasižymi savo darbštumu ir sumanumu. Kadangi žemės ilgainiu neužteko, tai pradėjo verstis amatu. Dar ir šiandieną sutinkama miesteliuose arba sodžiuose totoriai, kurie užsiima odų išdirbimu. Be to, dar užsiima žemdirbyste, sodininkyste, bitininkyste, tabako auginimu ir kitais darbais.

Lietuvoje apgyvendinti totoriai pasižymėjo kaipo dori ir draugiški žmonės. Kai kurie mokslininkai tvirtina, kad nė vienas iš totorių nebuvo nei išdavikų nei šnipų. Pamilo lietuvių šalį, gyventojus ir papročius. Kaip labai mylėjo totoriai lietuvius ir užstodavo juos, rodo mums kronikos. 1508 m. užpuolę totoriai Lietuvą šaukėsi pagalbon bendratikius—lietuvių totorius. Tačiau jie šiems atsakė "Nei Dievas, nei pranašas neliepia jums plėšti, o mums būti nedėkingais lietuviams. Nugalėjus jus, įmušame plėšikus, bet ne brolius savo."

Išoriniai bruožai atrodo šiaip: ūgis vidutinis, juodi tankūs plaukai, veido išraiška lėta, antakiai platūs, nosis paprasta, veidas platus, ausys dažnai priplotos. Bendrai paėmus šie bruožai kartais neatatinka tikrenybę, kadangi lietuvių totoriai nėra gryna totorių rasė, o tik maišyta.

Kiek dabar yra totorių Lietuvoje sunku pasakyti. Kai kas tvirtina, kad apie 10,000. 1558 m. totorių skaičius siekė iki 20,000. Vyriausias štabas jų buvo netoli Gedimino pilies ties Totorių g-ve, kurios pavadinimas ir iki mūsų laikų užsiliko. Po Liubliho unijos, kuomet Lietuva neteko nepriklausomybės, žymi totorių, dalis ypač turtingesnieji, sulenkėjo, kaip mūsų žymi dalis bajorų ir miestiečių. Kiti pasisavino lietuvių arba baltarusių kalbą. Švedams užėmus Lietuvą, jie pasitraukia į Lenkiją; kuomet ir Lenkija buvo užimta, jie grįžo vėl į savo vietas. Begrįžtant apiplėšė juos lenkų gyventojai, kurie palaikė švedų pusę. Ginkluotus totorius užmušė, beginkliai išbėgiojo, o turtus jų pasisavino. Tokių užpuolimų iš lenkų pusės buvo ir daugiau. Taip persekiojami vieni išbėgo į užsienius, kiti priėmė krikščionybę, arba slapstėsi dykumose. Žemės pakliuvo į svetimųjų rankas ir tik po ilgo laiko sugrįžo savininkams. Dar didesnę skriaudą padarė totoriams užpuolikai sunaikindami jų tikybos knygas, ir jei dabar didelė dalis nustojo tikybos, tai dėka tiems puolimams.

Karaliaus Zigmanto III-čio laikais totorių teisės tapo visai susiaurintos. Totorius negalėjo būti valdininku, netgi neduodavo pinigų užlaikymui jų kariuomenės; vadų neskirdavo iš totorių tarpo. Savo dvaruose negalėjo laikyti krikščionių tikėjimo žmonių, žemę pirkti, o kas buvo nusipirkęs, turėjo per porą metų parduoti. Tokioms aplinkybėms susidėjus, skaičius jų sumažėjo daugiau negu dvigubai.

Galutinai buvo jiems grąžintos teisės tik 1768 m. Viešpataujant Augustui II-jam, galėjo statyti mečetes, taisyti jas, užtvirtinta žemės, kurias turėjo kaipo paveldimą ir t. t.

Bet persikelti iš vietos į vietą netaip lengva. Todėl daugelis išsižadėjo savo žemės ir daugiau nebegrįžo. Tose vietose, kur išnyko totorių sodybos, pasiliko tik pavadinimai pav., Tatarka, Totorių sodžius, Totorių kalnas, kapai, gatvė ir daugel kitų pavadinimų. Panašiai kaip lietuvių kur žmonės sulenkėjo, pasiliko lietuviški kalnų, upių, ežerų, sodžių ir kitų vietų pavadinimai.

"V. R."

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Paminėti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų mirties sukaktuves, Lietuvos valdžia padarė sutvarkymus švęsti šį didelį įvykį iškilmingai, spektakliais, parodomis visuose kaimuose ir miestuose.

Šia nepaprasta proga yra ne tik dalyvaut ir matyt tą viską, bet ir drauge pasisvečiuot su savo giminėm ir draugais.

KELIAUKITE POPULIARIU GARLAIVIU

S. S. "CLEVELAND"

KURS IŠPLAUKS IŠ BOSTONO, BIRŽELIO 8, 1930

Taipgi parankūs išplaukimai iš Bostono—gegužės 4 ir liepos 18

Specialiai traukiniai iš Hamburgo iki Memel

Oficiališka ekskursija, patvirtinta Lietuvių Agentų Draugijos

Del informacijų kreipkitės prie bile agento nario

LIETUVIŲ LAIVŲ AGENTŲ ASOSIACIJOS

arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

200 TREMONT ST. BOSTON, MASS.

KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DIDŽIOJI SAVAITĖ

Katalikų Bažnyčia per ...s Didžiosios Savaitės dienas ragina Išganytojaus žodžiais visus savo vaikelius: Ateikite pas Manę." Šie žodžiai ragina visus tikinčiuosius daugiau mąstyti apie Tikėjimo tiesas, Dievo meilę link žmonių ir amžinosios laimės. Per šias dienas kiekvienas Katalikas aiškiausiai mato savo tikėjimo teisingumą. Mato tenai Išganytojaus Jėzaus Kristaus didžią meilę žmonėms geros valios. Kiekvienoje dienoje laikomos Bažnyčioje pamaldos yra lyg tai raktas, kuris atrakina Tikėjimo paslaptis ir ragina žmoniją būti geriais, dorais vaikeliais. Per šias dienas tūkstantinių minių eilės lankys bažnyčias, atšvęs laiko mąstymui, matys savo nupuolimo baisenybes, prisirįš arčiau prie Viešpaties.

Mūsų Viešpats kankinosi žinodamas, kad reikės mus palikti; norėjo visuomet būti šalia mūsų, pakartodamas sakė: "Jūs esate Mano broliai," Kokie brangūs ir gaivinanti tie Jo žodžiai! Jei Jėzus būtų vien Išganytojas, Atpirkėjas, Geradaris, mes Jį nemokėtume šeimyniškai ir broliškai mylėti. Įsteigdamas Šv. Eucharistiją Jis sulygina visus. Tarp žmonių šiame pasauly pastebima nelygybė, bet prie Jėzaus, mūsų Vyresniojo Brolio stalo, esame visi lygūs, visi broliai.

Kaip žinome, per Velykų šventes žydai senoviniu papročiu turėjo valgyti velykinį avinėlį. Ketvirtadienį Kristus įsakė Petrui ir Jonui "surengkite mums velykas." Apaštalai manydami kaip didelis pavojus gręsia Jeruzolimoje, klausė: "Kur nori, kad sutaisytumėm?"

"Įeinant judviem į miestą, pasitiks judu žmogus, vandens ąsočiu nešinas. Sekite jį namuosna ir į kuriuos jis įeis, tarkite namų šeimininkui: Mokytojas klausia: Kur yra užeiga, kad valgyčiau velykas su savo mokiniais? Jis parodys judviem didelį prirengtą kambarį, tenai sutaisykite."

Apaštalai nuėję rado, kaip jiems buvo sakęs Jėzus, ir patiekė velykinę vakarienę. Vakare atėjo Jėzus su kitais apaštalais ir pažvelgęs į velykinį avinėlį, tarė: *"Geiste geidžiau valgyti su jumis tas velykas pirma negu kentėsiu. Sakau jums, nuo šio laiko jų nebevalgysiu."* ...Buvo tai paskutinė vakarienė.

KETVIRTADIENIS

"Geiste geidžiau valgyti drauge su jumis šitą Velykų avinėlį" (Luk. XXII: 15).

Žmogus, leistas gyventi, privalo naudotis šio pasaulio grožiu, bet turi visuomet prisiminti, kad iš to naudojimosi turi būti nauda, ne vien kūnui, bet ir jo nemirštančiąjai sielai. Pasaulis, tiesa, gražus, pilnas laimės, bet ta laimė yra paskendus ašarų ir vargų jūroj. Ir vargšė žmonija ieško laimės per ilgus, ilgus šimtmečius ir, dėja, jos neranda. Tie, kurie ieško laimės ir braido po tą vargų klonį ir kantriai neša jiems uždėtą kryželį, tie žingsnis po žingsnio žengia į laimę, į dangų. Laimingi, kurie žino, ko ieško ir kam jie vargsta. Bet, koks didelis skaičius žmonių skursta ir neranda to ramaus džiaugsmo, nes nežino ir nenori žinoti kur ir kaip ieškoti, kad pasiekus amžinąjį gyvenimą.

Kuomet reikėjo plauti rankas prieš valgant, Jėzus nusivilko viršutinius rūbus: paėmęs maršką, persijuosė; įpylęs vandens praustuvėn, pradėjo mazgoti mokiniams kojas ir šluostyti marška. Petras, pamatęs prieš savę nusilenkiantį Kristų, tarė: "Viešpatie, Tu man mazgosi kojas? Nemazgosi man kojų niekados!

"Jei tavęs nenumazgosiu," atsakė Jėzus; "neturėsi dalies su Manim." Petras nusigandęs sušuko: "Viešpatie, netiktai mano kojas, bet ir rankas ir galvą—Kas yra numazgotas, nereikalauja daugiau, kaip tiktai, kad numazgotų kojas, nes visas yra grynas; jūs esate gryni, bet ne visi," tarė Kristus, žinodamas, kas Jį išduos.

Valgant vakarienę, Kristus įstatė *Švenčiausiąjį Sakramentą;* paėmęs duoną, palaimino, laužė ir duodamas mokiniams, tarė: *"Imkite ir valgykite, tai yra Mano Kūnas."* Apaštalai ramiai priėmė Šventą Komuniją, nes prisiminė Kristaus pažadėjimą: *"Duoną, kurią duosiu, yra Mano Kūnas ... nes Mano Kūnas tikrai yra valgis ir Mano Kraujas tikrai yra gėrimas."*

Paskui paėmęs vyno taurę, davė jiems sakydamas: *"Gerkite iš to visi, nes tai yra Naujojo statymo Mano Kraujas, kurs bus išlietas už daugelį nuodėmės atleisti."* Taip visagaliu savo žodžiu pavertęs duoną ir vyną savo Kūnu ir Krauju, tarė apaštalams: *"Tai darykite Mano atminimui."*

Davęs apaštalams savo Kraują ir Kūną, Kurs rytojaus dieną turėjo būti prikaltas prie kryžiaus, Jėzus susigraudino ir tarė: "Ištiesų, sakau jums, jog vienas iš jūsų išduos manę." Apaštalai ėmė dairytis vienas į kitą, norėdami tarytum, iš akių pažint išdavėją. Bet visgi taip nusigando, kad patįs nebetikėdami savimi, klausė Kristaus: *"Ar ne aš Viešpatie?"*

Išganytojas nenorėjo skelbti Judo: paminėdamas išdavimą, norėjo sugraudinti kaltininką. Todėl klausiamas neaiškiai pasakė: *"Kursai su Manimi dažo iš duberis, tas mane išduos; Dievo Sūnus eina, kaip apie Jį parašyta; bet nelaimė tam žmogui, per kurį bus išduotas Dievo Sūnus; geriaus tam žmogui būtų, kad jis nebūtų gimęs."*

Petras būtinai geidė žinoti, kas tai būtų: bet patsai nedrįso klausti: pamojo tad Jonui, kad užklaustų, apie kurį kalba. Jonas, pasilenkęs prie Jėzaus krūtinės, paklausė: *"Viešpatie, kurs yra?"* Jėzus atsakė tylomis, kad kiti negirdėtų: *"Tas yra kuriam Aš duosiu padažytą duoną."* Ir padažęs padavė Judui, Simono Iskarioto sūnui. Matydamas tylomis šnekant Jėzų su Jonu, iš baimės, kad jo neįtartų, Judas paklausė pašnibždomis: *"Argi aš, Mokytojau?" "Tu,"* atsakė Jėzus.

Judas suprato Kristų žinant slaptus jo užmanymus; griaužė jam sąžinę, bet nutarė pildyti savo pasikėsinimą; nuo tos valandos pristojo prie jo velnias. Išseko Kristaus kantrybė; nebenorėjo ilgiaus matyti Judo prie savęs ir tarė: *"Ką darai, daryk greičiaus."* Judas tuojau išėjo. Buvo naktis. Išdavėjui prasišalinus, tarė Kristus apaštalams: "Sūneliai, dar valandėlę esmi su jumis; ieškosite manęs, bet kur aš būsiu, jūs negalėsite ateiti..."

Petras paklausė: *"Viešpatie, kur eini?" "Kur Aš einu, tu dabar negali sekti, seksi paskiaus." "Dėlko negaliu dabar Tavę sekti? Viešpatie, aš esmi pasiryžęs eiti su Tavim į kalėjimą ir mirti..." Kristus jam tarė:*

"Tu guldysi už manę savo gyvybę? Ištiesų, ištiesų sakau tau: šią naktį, pirm negu gaidžiai sugiedos antrą kartą, tris kart manęs užsiginsi."

Kristus dar ilgai kalbėjo su apaštalais: *"Naują įsakymą daviau jums, kad vienas kitą mylėtumėt, kaip aš jus mylėjau, iš to visi pažins jog esate mano mokiniai, jei meilę tarp savęs turėsite."* Galop taręs: *"Užteks, kelkitės, eikim iš čia."* — Išėjo.

PENKTADIENIS

"Aš gi, kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visą patrauksiu prie savęs." (J)n 12, 32).

Penktadienio rytą Pilotas patvirtino žydų reikalavimą Kristų nukryžiuoti. Kareiviai tuojau Jam uždėjo sunkų medžio kryžių, prie kurio turėjo būti prikaltas, ir nusivedė nusmerktąjį už Jeruzolimos ant Kalvarijos kalno. Ten paprastai žudydavo didelius nusikaltėlius. Toji vieta kitaip buvo vadinama: Golgota, t. y. kaukuolių kalnas. Drauge su Jėzumi vedė dar du galvažudžiu taip pat nugalabyti. Kristus prikankintas, eidamas miesto gatvėmis, kelis kartus parpuolė po kryžiumi.

Kareivai, matydami Kristaus silpnumą ir bijodami, kad Jis nenumirtų prieš nukryžiavimą, privertė tulą Simoną Kyrinietį panešti kryžių paskui Jėzų. Sekė juos didelė minia; kai-kurios gailaširdės moteriškės, išvydusios tokį reginį, neišturėjo ir pradėjo balsiai raudoti: Kristus, atsigręžęs į jas, tarė: *"Ne manęs verkite, bet apverkite pačios savęs ir savo vaikus."*

Atėjus bausmės yieton, kareiviai nuplėšė Kristaus drabužius, ištiesė rankas bei kojas, prikalė jas vinimis prie kryžiaus ir pakėlė aukštyn. Greta Jo nukryžiavo du galvažudžiu — vieną dešinėje, antrą kairėje pusėje. Prie kryžiaus, Pilotui liepiant, buvo prikalta lentelė su parašu kur turėjo ženklinti Nukryžiuotojo kaltę. Ant jos buvo parašyta: *"Jėzus Nazarietis, žydų karalius."*

Minia taip buvo įnirtusi, kad tyčiojosi iš Kristaus, kenčiančio ant kryžiaus. Eidami pro šalį piktžodžiavo: *"Štai Tau. Jei esi Dievo Sūnus, nužengk nuo kryžiaus."* Taip pat ir kunigai ir Rašto žinovai išjuokdami sakė: *"Kitus gelbėjo, pats savęs negali gelbėti: Jei Jis yra Izraelio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, — įtikėsime. Pasitikėjo Dievu, teišliuosuoja dabar Jį: nes sakėsi esąs Dievo sūnus."* Jėzus girdėdamas tai, pakelia kraujais paplūdusias akis augštyn ir maldauja: *"Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką darą."*

Žydams pritarė ir vienas galvažudžių, nukryžiuotų drauge su Kristumi. Jis taipgi sakė: *"Jei Tu Kristus, gelbėk patsai save ir mus."* Antrasai gi draudė jį: *"Tu nė Dievo nebijai, likęs taip pat nusmerktas. Mudu, tiesa, teisingai apturiva tai, ko yra verti mūsų darbai: šis gi nieko pikta nėra padaręs."* O Kristui tarė: *"Viešpatie, atsimink manę, kad nueisi savo karalystėn."* Tarė jam Jėzus: *"Ištiesų, ištiesų sakau tau šiandien su manim būsi rojuje."*

Kristus pažvelgė žemyn, žiūri, — po kryžiumi stovi apaštalas Šv. Jonas ir Švenčiausioji Panelė, palikusi be globos; Šv. Juozapas jau seniai buvo miręs. Tada atsigręžęs į Mariją tarė: *"Motina, štai tavo sūnus."* O šv. Jonui: *"Štai tavo motina."*

Kristus, kabėdamas ant kryžiaus, kenčia neapsakomas kančias; visų apleistas ant žemės kreipiasi į savo dangiškąjį Tėvą, sakydamas: *"Mano Dieve, mano Dieve, kodėl man apleidai?"*

Gausus kraujo tekėjimas iš žaizdų išdžiovino Kristaus Kūną, pažadino troškulį; todėl Jėzus tarė: "TROKŠTU." Kareiviai, stovintįs sargyboje, išgirdę tai, pamirkė uksuse kempinę ir užmovę ant lazdos, pakėlė prie Jo lūpų. Jėzus paragavęs uksuso, tarė: "IŠSIPILDĖ."

Išsipildė žydų nedorumas, išsipildė Viešpaties Teisybė, išsipildė žmonių išganymas. Viskam išsipildžius, sutaikinęs Dievą su žmonėmis, Jėzus sušuko dideliu balsu: *"Tėve, į Tavo rankas atiduodu savo dvasią."* Ir nuleidęs galvą numirė.

Tuomet prasidėjo baisus reginys. Visoje gamtoje pasidarė netvarka... Saulė užtemo; žemė drebėjo; uolos pradėjo skeldėti; atsidarė karstai, daug numirėlių atsikėlė ir atėjo miestan; bažnyčios uždanga perplyšo nuo viršaus lig apačios.

Šimtininkas ir, kurie buvo su juo pastatyti saugoti Jėzų, išvydę tai, kas atsitiko, labai nusigando ir tarė: "Tikrai, tasai buvo Dievo Sūnus." Visą tai mačiusi minia grįžo miestan mušdamos į krūtinę. Tik sukietėję pariziejai ir kunigai liko nepajudinti.

Kun. F. W. Strakauskas

DAKTARAS J. LANDŽIUS-SEYMOUR

praktikuojąs Worcester'y, kuris seniau turėjo ofisą South Bostone, šiomis dienomis buvo paskirtas lankančiu gydytoju Worcester'io Memorial Ligoninės.

Daktaras Landžius-Seymour specializuojasi gydyme vidurinių ligų ir kad šioje šakoje galėtų praktikos gauti, ruošiasi šią vasarą vykti Europon. Jisai būdamas Europoje mano antru kartu aplankyti savo tėvynę Lietuvą.

Amerika ne Lietuva; jos kiekviena turi ypatingų savybių, kurias pasilaikys visados.

Tik tas yra Amerikoj gyvenąs geras lietuvis, kuris gerai žino Lietuvos gyvenimą. Kas nori tokiu buti, turi skaityti Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

"Mūsų Laikraštį"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoj ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Musų Laikraštis" metams kaštuoja ketur litai, pusei metų — du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsieny (taigi ir Amerikoj) — trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Musų Laikraštis."

BALSAS IŠ LIETUVOS

Aš esu Lietuvos gyvenimo žinovas. Kito tokio, kaip aš, Lietuvoje nėra. Kiekvieną dieną grumiuosi su tikėjimo, tautiškumo, sveikos politikos ir ekonomijos priešais. Mane pažįsta visi lietuviai. Nors kontroliuojamos ir persijojamos kasdien mano mintys, bet aš nenusimenu. Aš kasdien lankau visus, kurie tik mane kviečia ir pasakau daug saldžios ir karčios tiesos.

Nors nuo Tamstos mane skiria platusis Atlantas, jei tik panorėsi ir Tamstą lankysiu. Be to, jei Tamsta nori savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje padaryti didelį džiaugsmą, pasistengk, kad aš juos lankyčiau.

Lietuvos gyventojus aš lankau tik už 5 litus visą mėnesį, už 15 litų 3 mėn., už 25 lit.—pusę metų, už 50 litų—visus metus. Užsienio lankymas (išskyrus Latviją, Estiją ir Vokietiją) atsieina dvigubai. Mano adresas: Duonelaičio gat. Nr. 24. Kaunas, Lietuva.

Aš tik teisybę rašau.

Aš esu vienintėlis Lietuvos katalikų dienraštis "RYTAS." Mane redaguoja prof. dr. Leonas Bistras.

JUOZAS A. SOOTKOOS
Vienintėlis Registruotas
LIETUVIS APTIEKORIUS
Išpildau gydytojo receptus ir užlaikau visą eilę gyduolių.
VERNON DRUG COMPANY
360 Millbury Street
Worcester, Mass.

VYTAUTO DIDŽIOJO METAIS

Lietuvių Laivakorčių Agentų Asosiacijos Amerikoje Rengiama Didelė Ekskursija

Į LIETUVĄ

Lietuvių visuomenei gerai žinomas veikėjas pil. Anicetas B. Strimaitis asmeniškai tvarkys ekskursijos reikalus visu keliu.

Vytauto Didžiojo Metais atlankykite savo seną TĖVYNĘ Pasaulio Didžiausiu Laivu S. S. "LEVIATHAN" United States Lines Išplaukiančiu iš New Yorko per Cherbourg

Birželio (June) 11 dieną, 1930 m.

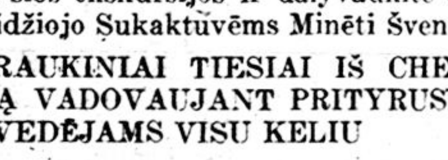

Prisidėkite prie šios ekskursijos ir dalyvaukite 500 metų Vytauto Didžiojo Sukaktuvėms Minėti Šventėje.

SPECIALIAI TRAUKINIAI TIESIAI IŠ CHERBOURG Į KLAIPĖDĄ VADOVAUJANT PRITYRUSIEMS VEDĖJAMS VISU KELIU

MAŽIAU NEGU 8 DIENOS Į LIETUVĄ

Informacijų kreipkitės į

J. AMBRAZIEJUS, 163 Grand St., Brooklyn, N. Y.
"VIENYBĖ" 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., Waterbury, Conn.
A. S. TREČIOKAS, 197 Adams Street, Newark, N. J.
J. SEKYS, 226 Park Street, Hartford, Conn.
"NAUJIENOS," 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VELLČKIS, 502 South Ave., Bridgeport, Ct.
P. BALTUTIS, 3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.
"DIRVA," 6820 Superior Av., Cleveland, O.
K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty St., Ansonia, Conn.
K. VAIŠNORA, Franklin Savings ir Trust Co., Pittsburgh, Pa.
J. J. URBSZO, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
"AM. LIETUVIO" AGENTURA 14 Vernon St., Worcester, Mass.
P. MOLIS, 1730—24th St., Detroit, Mich.
J. G. BOGDEN, 322 W. Long St., Du Bois, Pa.
J. ZOLP, 4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.
V. M. STULPINAS, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VARAŠIUS, S. 12 ir Carson St., Pittsburgh, Pa.
MISS J. RODIS (RAUKTYTĖ) 50 Sterling St., Worcester, Mass.
N. GENDROLIUS, 395 Broadway, So. Boston, Mass.
K. KAŽEMEKAS, 793-797 Bank St., Waterbury Ct.
P. BARTKEVIČIUS, 678 N. Main St., Montello, Mass.
K. SIDABRAS, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.
J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co., 2701 E. Allegheny Av., Phila., Pa.
M. BIEKSHA, "S-ros" Agent. ved. 378 Kensington Avenue, Roseland-Chicago, Ill.

arba į

UNITED STATES LINES

45 BROADWAY (Phone: Digby 5200) NEW YORK CITY

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NORWOOD, MASS.

Montelliečiai vaidino "Ponciją" scenoje. — Kovo 16 d. pas mus atvyko Montello parapijos merginos ir po vadovyste kun. S. Kneižio atvaidino gražią keturių aktų dramą "Ponciją," iš pirmųjų krikščionių gadynės (vertimas Jono Tarvydo). Veikalas begalo gražus ir pamokinantis, ištisai kupinas gilios reikšmės ir sektinų pavyzdžių pasiaukojimui už katalikų tikėjimą.

Pirmas ir antras aktas atvaizduoja Poncijaus Piloto palocių; aktas trečias — ciesoriaus sodas, Romoje; gi ketvirtas aktas pertato kalėjimą kuriame Poncija buvo kankinama.

"Ponciją," — Piloto dukterį — atvaidino Zofija Kasparavičiutė. Jos kalba, nudavimai, įstabiai tiko rolės ypatingumui. Nemanau, kad kas kitas galėjo tą typą geriau atvaidinti. P-lė Zofija tikrai savo rolėje gyveno.

"Korina," — jos sesuo — buvo jaunutė Virginija Pekarskaitė.

Anelė Jermalavičiutė turėjo rolę jų motinos, "Klodijos."

Išdidi "Agrifina" — Romos ciesorienė — buvo Pranė Galinskaitė.

"Flavijos" — ciesorienės draugės — rolę turėjo Agnieška Tamulevičiutė.

"Petronelę" — žydę — atvaizdavo Jieva Dubosiutė.

Margareta Sinkevičiutė, maloniai vaidino "Tuliją" — Jairo dukterį.

"Dimona" — Erodo duktė — buvo Elzbieta Abračinskaitė.

Ciesorienės dukterų — "Mirandos," ir "Oktavijos" roles turėjo Adelė Naruševičiutė ir Amelija Jermalavičiutė.

Ona Stonkiutė lošė "Kornelą" — Romos žynę.

"Mariją," ir "Rūtą" — tarnaites Piloto namuose — atvaidino Ona Danilaitė, ir Joanna Belevičiutė. Ypatingai p-lė Joanna gyvai lošė kerštingos "Rūtos" rolę.

"Flamentina" — vaidelytė — buvo Marijona Germanavičiutė.

"Pampiliją" — kalėjimo prižiūrėtoją — tinkamai atvaidino Juzė Jezukevičiutė.

Vergės — "Kasandra," "Tabija," ir "Etelinda," buvo šios merginos: Adelė Lansbertaitė, Marijona Bartkiutė ir Stasė Jermalavičiutė.

Kitas verges atvaizdavo, Amelija Jermalavičiutė, Julija Valentukevičiutė, Ona Lukošiutė, Marijona Puidokiutė ir Florencija Belevičiutė.

Šokėjos buvo mažos mergaitės, Albina Treinavičiutė, Agnė Žemeitukė, Lydija Švedaitė ir Florencija Kalpokaitė.

Antrame akte už scenos ponia Mazgalienė giedojo "Stabat Mater," akomp. P. Sokas.

Bendrai visas vakaras puikiai nusisekė, publika buvo užganėdinta ir reiškė dėkingumą artistėms ir jų gerbiamam mokytojui už pateikimą tokio įspūdingo veikalo. Vakarą atidarė p-nia Viepulienė. [illegible]

Drama "Išpažinties Paslaptis." — Matyt kad Montello vaikinai neužsileidžia merginoms, nes kovo 30 d., pas mus vaidino Jono Tarvydo vertimą "Išpažinties Paslaptis." Tiesa pasakius, jie merginas pralenkė savo gabumais. Klausytojai stebėjosi jų gražiu vartojimu lietuvių kalbos. Veikalas buvo vienas iš jausmingiausių ir vaidintojai sugebėjo tą gilų jausmą pateikti savo klausytojams. Nevienas iš publikos kai kuriose dalyse ir ašarą nubraukė. Būtų neprošalį, kad Montelliečiai tą veikalą vėl kada nors pas mus atkartotų.

Po vadovyste kun. S. Kneižio tą įspūdingą dramą atvaidino šie artistai-mėgėjai.

Principalę rolę "Kun. Barys" — vaidino Krušas Adolfas. Visi negalėjo atsigerėti jo nudavimais, kalba ir giedojimu ir nevienas sakė, kad tai tikras "kunigėlis."

Jo tėvu buvo senukas Jermalavičius Adomas. Labai tiko savo rolėj ir klausytojai stebėjosi, kad senas, baltaplaukis, žmogus galėtų taip maloniai veikale vaidinti.

Dubosas Adomas buvo tarnas, "Vivanis."

Viliugingą "Ravotą," gyvai atvaidino Jezukevičius Boleslavas. Tai artistiškų gabumų vaikinas.

"Pieras" — buvo, Burkevičius Martynas.

"Andriejus" — Akstinas Albertas.

"Leonas" — Advaitis Martynas.

"Policisto" rolę atliko pagyvenęs žmogus, Vaičiūnas Kazimieras.

Virmauskis Povilas vaidino "Kun. Raitaičio" rolėj.

Tamulevičius Juozas, atvaidino "Teisėją." Jo raštininko nepastebėjau pavardės.

Smarkius Advokatus "Briardą" ir "Nevulį" gerai vaidino Bartkevičus Juozas ir Bernatavičius Jonas.

Liuola Polikarpas buvo "Laronas," Daugelevičius Juozas "Kalėjimo Sargas," ir Kamandulis Juozas atvaizdavo "Vaikutį."

Pirmas aktas parodė kunigo kambarį ir nužudymą "Piero." Antras aktas — kunigo Bario suareštavimą; Aktas trečias — teismas ir pasmerkimas; o paskutinis aktas atvaizdavo kalėjimą.

Didžiausia garbė priklauso kun. S. Kneižiui už tokį gyvą priruošimą šių dviejų veikalų ir artistišką parinkimą vaidintojų. Retai kur rasime tiek pasišventimo, tiek darbo paaukota. Be to, ir abu veikalu yra kun. S. Kneižio vertimai. Norwoodiečiai yra dėkingi kun. S. Kneižiui ir jo artistams. Taip-gi padėka priklauso ir p-lei Anelei Jermalavičiutei, kuri daug prie šių veikalų yra prisidėjusi.

Prieš abu vaidinimu mūsų klebonas kun. K. Urbonavičius pasakė po gražią prakalbėlę. Kun. Kneižys trumpai paaiškino apie veikalus ir jų reikšmę.

Stella Maris

PAIN-EXPELLER

Milijonai Jusu pačių žmonių kalba

[illegible] PAIN-EXPELLERIS. [illegible] Skausmų, Krutinėje, Galvos Skaudėjimą, Pečių Gėlimo, Skaudamų Muskulų, Sustingusių Sanarių, Išsisarinimų, Nusimušimų, Reumatiškų Skausmų, Neuralgijos ir t. t. Ir greitai jie suteikia neįkainuojamos pagelbos.

Tik persitikrinkite, kad gaunate tikrąjį, INKARO vaisbaženklis ant pakelio. [illegible] PAIN-EXPELLERIO bonka.

Parsiduoda visose vaistinėse. Kaina 35 ir 70 centų bonka.

The Laboratories of F. AD. RICHTER & CO. [illegible] BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

PAIEŠKAU savo tėvo Simono Grilevičiaus. Paskutiniais laikais gyveno South Boston'e. Vėliaus išvažiavo į Dayton, Ohio pas savo seserį Uršulę ir Nastę Grilevičiutę po vyru Lisauskienė. Prašau atsišaukti arba pranešti už ką būsiu dėkinga, **Ona Grilevičiutė**, 307 Bolton St., So. Boston, Mass.

(B.-18)

GERA PROGA PIRKTI

Parsiduoda graži farma 25 mailės nuo Bostono. 49 akrai žemės. Beveik naujas 12 kambarių namas. Visi pirmos rūšies įrengimai. Yra miesto vanduo, elektra, steam šiluma, didelė barnė, sailo, sodas su 100 vaisinių medžių, 8 karvės, 4 telyčios, 1 arklys, 30 vištų ir visoki ūkio įrankiai. Gera žemė. Parsiduoda iš priežasties nesveikatos už prieinamą kainą ir gerų išlygų. Kreipkitės pas savininką: **W. Shameklis, 9 Lovering St., West Medway, Mass.** (B.-15)

ARTISTO JUOZO BABRAVIČIAUS

KONCERTAS

įvyks

SEKMADIENY

Balandžio-April 27, 1930

MUNICIPAL SVETAINĖJ

TARPE "G" IR "H" GAT., SO. BOSTON, MASS.

7:30 val. vakare.

Šis koncertas bus kaipir atsisveikinimo, o gal geresnio susipažinimo su mūsų įžymiais artistais-dainininkais.

Dainuos art. J. Babravičius, p-lė A. Stoškiutė ir kiti. Programa bus įvairi ir turininga. Atsilankę pasiklausysime gražių dainų ir tuo pačiu pagerbsime savo artistus.

Bilietai nebrangūs. Jų galima gauti pas rengėjus ir "Darbininko" administracijoj.

RENGĖJAI

LAWRENCE, MASS.

Nezaliežninkų cirkas.

"Darbininke" buvo rašyta apie nezaliežninkų bylas dėl kapinių. Jau gerokas laikas prabėgo ir rodos viskas aprimo, bet štai jųjų kunigužis S. Šleinis pranešė kad Aukščiausias Teismas (Supreme Court) jau išdavė nuosprendį ir adv. Bagočius atvažiuos ir paskaitys nuosprendį. S. Šleinis, P. Šimonis ir V. Černiauskas yra kapinių globėjai. Viskas buvo gerai iki Šleinis panorėjo Šimonį ir Černiauską atstatyti ir pasilikti vienas kapinių bosu. Šimonis ir Černiauskas nutarė nepasiduot. Šleinis pasikvietė Bagočių į talką. Šleinis su Bagočiu sušaukė susirinkimą tikslu suorganizuoti korporaciją ir panaikinti trustą. Nepavyko. Šimonis ir Černiauskas padavė į teismą idant uždraustų tvert korporaciją. Todėl ši byla atsidūrė net Aukščiausiam teisme. Kaip aukščiau minėjau, adv. Bagočius atvykęs paaiškino, kad teismo nuosprendis esąs nezaliežninkų naudai ir paskelbė Šleininius laimėtojais. Tačiau jųjų džiaugsmas virto rėksmu. Štai paskleista apgarsinimai kuriuose kapinių globėjai V. Černiauskas ir P. Šimonis šaukė susirinkimą, Lietuvių kliubo salėje 2-rą d. balandžio. Dėl žingeidumo pilnutėlė salė priėjo įvairių pažiūrų žmonių. Paskirtu laiku pasirodė ant estrados p. Šimonis su savo advokatu p. Ed. McNally ir perkalbėtoju p. A. Subačiu. Advokatas tapo perstatytas per p. Šimonį, kuris pradėjo aiškint teismo nuosprendį. Šleininiai gi kėlė alermą ir darė obstrukcijas. Štai kokį teismo nuosprendį paskelbė:

a) Šimonis, Černiauskas ir Šleinis yra kapinių globėjai ir jųjų nieks negali prašalint kaip tik apygardos teismas, įrodant svarbų prasikaltimą;

b) kapinės ir kapinių fondas turi būt atskirta nuo parapijos;

c) kiekvienas lietuvis be skirtumo pažiūrų bei įsitikinimų turi teisę laidotis.

Šleininiai tą užgirdę pradėjo nertis iš kailio. Jųjų vadas, tikriau pasakius triukšmadaris, P. Baltuškonis pradėjo staugt, bet policistas jį bandė prašalint iš svetainės. Tada jis sušuko, "cikim visi." Pakilę nezaliežninkai pradėjo staugt ir švilpt kaip pikčiausi liūtai bei Afrikos tigrai ir išėjo staugdami net ant gatvės. Štai kokia civilizacija yra pas mūsų atskalūnus.

Broliai atskalūnai, neteršskite lietuvių vardo ir nerodykite cirko staugdami kaip liūtai ant gatvės. Jau ir taip prisijuokė iš jūsų svetimtaučiai, o jūs vis dar juos juokinate. Susipraskite ir būkite nors sykį lietuviais, meskite atskalūnystę.

Teisybę mylintis

HARTFORD, CONN.

Šie asmenys aukavo po $1.00 senosios Žagarės bažnyčios pataisymui: E. Butnoraitė, M. Tamošaitė, V. Petrikevičienė, K. Gauberienė, A. Bajienė. Pinigai pasiųsti klebono vardu į Lietuvą.

M. Kelenienė

BROOKLYN, N. Y.

Iš Pan. Šv. Apreiškimo Parapijos.

Antrą Velykų dieną, balandžio 21, įvyks šeimyniškas balius, Pan. Apreiškimo parapijos, parapijinėje salėje, North 5th ir Havemeyer gt.

Kaip pirmoje pasilinksminimo pramogėlėj po Gavėnios, kiekvienas galės linksmai laiką praleisti. Įžangos kaina žema. Suaugusiems 25 centai, vaikams 10 centų. Muzika kuogeriausia.

Šiame baliuj bus išleistas Ford automobilius, kurio tikietai parsidavinėjo per pereitą rudenį ir žiemą.

Rengėjai

VIETINĖS ŽINIOS

ART. JUOZAS BABRAVIČIUS grįžęs iš Floridos uoliai ruošiasi prie savo koncerto kuris įvyks South Bostone, Municipal Svetainėje, pirmą sekmadienį po Velykų, balandžio 27 d.

Ponas Babravičius minėtame koncerte sudainuos naujų dainelių, kurių dar lietuvių koncertuose nėra dainavęs. Jo koncerte yra sutikusi dalyvauti dainininkė p-lė A. Stočkiutė iš Worcester'io.

Rep.

AČIŪ

Turiu už didelę garbę pranešti gerbiamai Bostono lietuvių visuomenei kad, su jos maloniu pritarimu ir pasidarbavimu, šv. Petro lietuvių parapija, So. Bostone, laimėjo prekių štampų konteste antrąją dovaną — $500.00.

Nemaža pinigų suma parapijai. Yra didelė garbė visai Bostono lietuvių kolonijai.

Tūkstantinių organizacijų ir pajėgų viso didžiojo Bostono įtemptame lenktyniavime mums laimėti antrą premiją įrodo mumyse vieningumą ir galingumą.

Garbė bostoniečiams!

Ačiū už tai visiems geradariams. Ypatingai ačiū šeimininkėms, "Darbininkui" ir krautuvninkams už ypatingas pastangas sunkiame kontestavimo darbe.

Šisai taip gražus pasirodymas turėtų mus skatinti siekti, kitų metų pradžioje, prie pat pirmosios dovanos.

Kas iš Bostoniečių lietuvių nenorėtų matyti lietuvių prapiją žygiuojant pačioje pirmoje vietoje.

Ačiū. Ačiū.

Gilų ačiū sakau ir už bažnytinį koncertą, Verbų sekmadieny statytą: kun. Strakauskui, ponui Strakauskui, ponui Karbauskui, solistams, choristams, tikietų pardavinėtojams ir visiems atsilankiusiems. Koncertas išlaikė pamaldų toną, nebuvo teatrališkas. Piniginio pelno parapijai bus apie $300.00.

Čia, man rodos, yra progą priminti tai, kad parapija turės išdirbinių, dailės ir meno parodą, rugsėjo mėnesy. Tad prašau Bostono lietuvių visuomenės sunešti parodai daiktų. Parodoje bus pagerbiami Vytautas ir jubiliejus Bostono 300 metų sukaktuvių.

Kun. F.A.Virmauskis.

IŠ ŠV. PETRO PARAPIJOS VEIKIMO

Verbų sekmadieny žmonių buvo pilna bažnyčia per visas keturias mišias. Verbas šventino prieš pirmas mišias, 7 val., kun. F. E. Norbutas. Didžiausi žmonių būriai ėjo išpažinties ir prie šv. Komunijos.

Vakare įvyko bažnytinis koncertas "Septyni Kristaus Žodžiai nuo Kryžiaus." Žmonių buvo artipilnė bažnyčia. Choras gražiai giedojo, dar gražiau kalbėjo iš aštuonių atvėjų kun. F. W. Strakauskas. Vakaras padarė didelį dvasinį įspūdį į žmones.

Gana daug žmonės suaukavo Velykų gėlėms.

Didžioji Savaitė.

Visi katalikai turėtų surimtėti per paskutinę savaitę gavėnios ir ypatingai pamąstyti kas dėjosi pirmoje didžiojoje savaitėje. Gražus dalykas yra lankyti bažnytines pamaldas, prieiti išpažinties, priimti šv. Komuniją.

Vaikeliai ir jaunimas tai gali lengvai padaryti, nes visą savaitę nėra jiems mokyklos.

Trečiadieny vakare bus gavėnios pamaldos ir išpažintys.

Ketvirtadieny. Didysis ketvirtadienis yra diena įsteigimo Švenčiausio Sakramento. 7 val. ryte bus išdavinėjama šv komunija. 8 val. bus giedamos šv. mišios. Po mišių bus repozituojamas adoravimui Švenčiausis Sakramentas. Žmonės lankys Švč. Sakramentą bažnyčiose per visą dieną.

Penktadienis. Baisiausios tragedijos pasauly atminčiai kiekvienas krikščionis turėtų staptelt, patylėti ir pasimelsti bent didžioje pėtnyčioje. Pamaldos bus 8 val. ryte ir 7:30 vakare: Kryžiaus sveikinimas, grabo lankymas.

Šeštadieny. 8 val. ryte pamaldos prasidės šventinimu ugnies. Po tam bus šventinamos žvakės ir giedamos šv. mišios.

Gavėnios pasninkas baigasi šeštadieny nuo pietų. Vakare bus pamaldos.

Velykose. Mišios šventos bus 6, 8.30, 9;30 ir 11 valandomis. Pirmos bus su procesija — prisikėlimo mišios, paskutinės gi bus su asista.

Šiuo metu žmonės dažnai kviečia kunigus pas ligonius. Kunigai turi porą ligonių į dieną. Geras ženklas iš to atžvilgio, kad nelaukiama iki paskutinei valandai. Visuomet reikia kviesti kunigą kaip tik ligonis sunkiai apserga, o ne tuomet kada jis jau miršta.

Raporteris

PASVEIKO

P-lė Cicilija Karbauskiutė buvo susirgus, bet šią savaitę vėl pradėjo dirbti. Ji dirba Central Spa krautuvėje.

Rap.

PRANEŠIMAS

Kam reikalinga pirkti vyriškus drabužius prašau prie manęs kreiptis, nes aš reprezentuoju vieną iš geriausių firmų. Siūtus gausite pigiai ir gerai. JONAS JAROŠA, 225 L St., So. Boston. Tel. S. B. 0394-W.

PARSIDUODA DVARAS LIETUVOJE

150 ha. žemės, netoli Panevėžio. Geros triobos. Per lauką teka upė. Žemė visa dirbama ir gerame stovy. Apie sąlygas sužinoti: Panevėžys, Prekybos Ūkininkas" Bendrovė, Laisvės Aikštė 32. (B.-15)

GĖLIŲ PER TELEFONĄ

Bile Kada — Bile Kur

Greitai—Saugiai—Tikrai

JAMES P. THORNTON

Member Florist Telegraph Delivery

108 Dorchester St., South Boston

Phone S. B. 3198—1658

Milton 7993

AUTOMOBILIAMS STIKLUS

ĮDEDAM GREITU LAIKU

Kainos prieinamos

OLD COLONY AUTO GLASS COMPANY

Martin Wyke

Manager

Phone 2520

Prof. A. Židanavičiaus

MUZIKOS MOKYKLA

SMUIKA-PIANAS

Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems sulig programo Muzikos Konservatorijų. Pamokos aiškinamos lietuvių kalboje.

149 Boston Street, Dorchester

Tel. So. Boston 1348-W.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 68 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zalenkienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė — Marijona Markoniutė, 664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Žirolis, 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas, 274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zalieckas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikailionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugų naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALP DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Nnth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, po num. 492 E. Seventh St., parapijos salėj, 7th St., South Boston, Mass.

L. R. K. SALDZIAUSIOS ŠIRD. V. J. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius, 62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rustelka, 446 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kalīšius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai būna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio [illegible] val. po pietų, parapijos salėj, [illegible] E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ATYDA NAMŲ SAVININKAMS

ĮSIGYKITE METALO LUBAS

Yra labai tvirtos ir kaina prieinama. Darbas atliekamas greitai. Pamėginkite.

SALEM METAL CEILING CO.,

19 Fay Street, Boston **Tel. Hancock 7845**

DANIEL J. FITZGERALD

PLUMBING IR HEATING

FURNACE IR PEČIUS TAISOME

Kalbame ir Lietuviškai

382 Broadway, South Boston

Tel. South Boston 2870

ĮVAIRENYBĖS

DIPLOMATIŠKOS NOTOS SENOVĖJE

Kai Aleksandras Didysis negalėdamas žygiavo į Persiją, jį sutiko Mažojoje Azijoje persų karaliaus Darijaus pasiuntiniai ir perdavė jam, nuo savo valdovo laišką, kamuolį, rykštę ir dežutę su auksu. Laiške buvo taip parašytą:

"Aš, Darijus, karalių karalius, dievų sūnus ir dievas, įsakau ir liepiu tau, Aleksandrai, mano tarnui, grįžk pas savo tėvus ir tegul tavo motina paauklėja tave. Siunčiu tau rykštę, kamuoliuką ir šiek tiek auksо. Rykštė turi parodyti tau, kad tu, jaunuoli, dar reikalingas mokymo; kamuoliukas, kad tau dar laikas žaisti su savo amžininkais, o auksą siunčiu tau todėl, kad būtų už ką grįžti į savo tėvynę. Jeigu tu būsi įžūlus ir nepaklausysi mano įsakymo, atsiųsiu pas tave mano kareivius; jie sugaus tave, ir tu būsi nubaustas jau nebe rykštėmis, kaip vaikas, o nugalabytas, kaip maištininkas."

Po trijų dienų Aleksandras atsiuntė šį atsakymą:

"Karalius Aleksandras siunčia karaliui Darijui savo linkėjimus. Ar ne gėda, kad tu, Darijau, toks galingas valdovas, dievų sūnus ir dievas, greitu laiku pasidarysi menku vergu, menko vaikyščio, vardu Aleksandras? Aš einu prieš tave ne kaip prieš dievą, o kaip prieš paprasčiausią pagyrūną. Tu per daug lengvabūdiškai parodei mums auksą, — mes tuo drąsiau kovosime, kad ji gautumėm. Laimėjimas išgarsins mane, ypač kad nugalėsiu tokį karalių, dieviškąjį Darijų. Bet jeigu tu nugalėtum mane, tad nebūtų kuo nė pūstis, nes ką reiškia nugalėti paiką vaikyštį? Tavo dovanas aš priėmiau su noru, kaip gerus ženklus: rykšte aš išpersiu savo barbarus, o kamuolys yra ženklas, kad aš užvaldysiu visą pasaulį."

Po kelių mėnesių Darijaus motina, žmona ir duktė pakliuvo į nugalėtojo Aleksandro rankas, ir pats karalių karalius po trijų metų būtų norėjęs pasiduoti, kaip belaisvis, į rankas tauraus makėdonėno, bet jam buvo lemta mirti nuo išdaviko durklo.

"Karys"

NAUJI IŠRADIMAI

Dirbtinis, netikras šilkas seniai žmonėms yra žinomas. Ypač moterims jis yra virtęs nepamainoma medžiaga puošnias sukneles besitaisant. Netikras šilkas, kaip žinia, yra gaminams iš medžio. Bet chemija tuo nepasitenkina. Medis yra daiktas, šiaip ar taip, gana brangus ir jo ne visur yra. O pramonei yra svarbu, kad ji nepriklausytų nuo tokio produktų, kurs yra arba labai toli, arba gaunamas ne tiek, kiek kad reikėtų. Vienam prancūzų chemikui pavyko rasti būdą dirbtiniam šilkui gaminti iš... tulžies skystimo! Žinoma, tą skystimą gamins ne tulžys, bet fabrikai iš anglių. Taip pat netikrą šilką galima gaminti ir iš formalino. Kadangi anglių atsarga yra didesnė už medžių, tai netrukus manoma, pradėti netikrą šilką gaminti iš anglių, kas žymiai sutaupys mišką pasauly.

Amerikoj mėginama gatves grįsti guma. Tokią gatvėms grįsti gumą gamina iš naturalinės gumos liekanų, atmatų, kurias, po tam tikro cheminio apdirbimo, mala į miltus, spaudžia iš jų norimo didumo plytas ir jas vėliau kaitina. Iš to gaunama medžiagą, kuri turi visas gumos ypatybes. Ji nepasiduoda įvairioms rūgštims, yra stipri, pigi ir todėl tinka grįsti gatvėms, tiltams, tuo labiau, kad ji žymiai sumažina triukšmą.

Ten, kur šviesai varto-jamos dujos, dujų vamzdžiai paprastai daromi iš geležies. Bet dabar mėginama dujų vamzdžius gaminti iš aliuminijaus. Palyginus su geležim, aliuminijus yra daug patogesnis: jis yra lengvesnis, lankstesnis, taupingesnis. Todėl susidaro ekonomija ne tik medžiagoj, bet ir darbe. Tad ateity dujų vamzdžiai, greičausiai, bus liejami iš aliuminijaus.

"Tr."

Saulė arčiausiai prie žemės yra žiemą, o toliausiai nuo žemės — vasarą.

Egipto žemdirbiai, vadinami felachais, iki 6 metų neprausia savo vaikų.

Šiandien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvienam prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 35 l., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Juokeliai

PAGROJO

Sykį rado du žydai pamestą šautuvą.

Pirmasis sako:

— Radome kliernatą.

Antrasis ėmė prašyti pagroti. Pirmasis sutiko apžioti tutos galą ir pūsti, o antrajam paliepė paspausti gaiduką, kad imtų groti. Šis paspaudė gaiduką ir nušovė pirmąjį žydą, savo draugą. "Uk."

KAIP APSISAUGO NUO BAKTERIJŲ

— Kaip tu nuo ligos bakterijų (nematomų akiai ligų nešiotojų) apsisaugai?

— Pirmiausia, aš išvirinu mano geriamą vandenį.

— Paskui?

— Paskui, jį perkošiu.

— O paskui

— Paskui aš geriu vien tik alų.

"M. L."

PABRANGO

— Dvidešimt penkis litus turiu užmokėti tam bedūšiui Stankui už tai, kad pavadinau jautį. O prieš tai sykį užmokėjau tik penkiolika.

— Taip, juk pats žinai, kad dabar mėsa pabrango. "M. L."

VAIKAI NEMYLĖS TĖVŲ

jeigu jie nepasistengs išauklėti juos Dievo baimėje, išlavinti juos ir įdoti jiems ginklą prieš įvairius gyvenimo pavojus. Pavojingiausi žmonių priešai — girtybė, netikėjimas ir doros nustojimas. Ypačiai daug pavojų yra miestuose besimokinančiai jaunuomenei. *Geriausias besimokinančio jaunimo draugas ir vadas mokyklos suole yra jau dvidešimts metų leidžiamas katalikų moksleivių mėnesinis* žurnalas mo, o sau palengvinsite sunkią auklėjimo naštą.

"Ateitis."

Tėvai ir motinos, nepagailėkite 10 lt. metams (5 lt. pusmečiui ir išrašykite tą žurnalą savo besimokantiems vaikams. Tuo suteiksite jiems džiaugsmo. "Ateitis" įdomi ir nemokslei viams.

Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusmečiui $1.00; moksleiviams metams $1.00, pusmečiui 50c.

Adr. "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBĖTI DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"

yra

TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" NUPIGINTA KAINA:

Amerikoje metams	$4.00
Pusei metų	$2.00
Lietuvoje metams	$5.00
Pusei metų	$2.50

"DARBININKAS"

EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	$2.00
Lietuvoje metams	$2.50

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.

Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE

ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0620

Ką tik išėjo iš spaudos!

Artisto

STASIO PILKOS

Nauja Knyga

"JAUNA KURYBA"

su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklemacijų.

Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

XI METAI XI METAI

VIŠI, KAM TIK RŪPI MŪSŲ KARIUOMENĖ IR KRAŠTO GYNIMAS, SKAITO

"KARĮ"

PIGŲ, POPULIARŲ SAVAITINĮ KARIŲ LAIKRAŠTĮ.

"KARY" yra daug paveikslų, apysakų, feljetonų, eilėraščių, įvairenybių ir tt. Kiekviename "KARIO" nr. yra linksmas skyrius *"Kuprinės pabiros."*

Šiemet "KARYS" žymiai papigintas. Jo kaina metams: Lietuvoje 8 litai; Amerikoje 1 doleris 60 amerikoniškų centų.

Redaguoja kpt. *Balčiūnas.* Leidžia *Karo Mokslo Valdyba.*

Adresas: Europa—Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė "KARYS."

LDS. Kuopų Susirinkimai

NEW HAVEN, CONN.

L. D. S. 28 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, baland. 27 d., 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius(es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles.

Valdyba

C. BROOKLYN, N. Y.

Balandžio 27 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kviečiame gausiai sueiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Atsiveskite ir savo draugus(es) prirašyti. Valdyba

MONTELLO, MASS.

LDS. 2 kp. susirinkimas įvyks gegužės 6 d., šv. Roko svetainėje. Visi nariai prašomi ateiti į šį susirinkimą ir užsimokėti senai užtrauktas mėnesines duokles.

Valdyba

ELIZABETH, N. J.

LDS. 16 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadieny, gegužės 7 d., 7 val. vakare, bažnytinėje svetainėje. Nariai kviečiami gausiai ateiti ir atsivesti savo draugus(es) prirašyti. Valdyba

BRIGHTON, MASS.

L. D. S. 22 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadieny, gegužės 2, 7:30 val. vak. Lincoln svetainėj, 26 Lincoln St. Ateikite visi. Valdyba

EASTON, PA.

LDS. 40 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 4 d., tuoj po sumos šv. Mykolo parapijos svetainėj. Malonėkit visi nariai atsilankyti ir mėnesines mokestis užsimokėti. M. Songaila

WATERBURY, CONN

Baland. 27 d., 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary. Congress Ave. Ateikite visi. Valdyba

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 25 d., 7:30 vakare, Karalienės Angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir South 4th gatvių.

Taigi maloněkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Kviečia Valdyba

PROVIDENCE, R. I.

L. D. S. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny. baland. 20 d., tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

DETROIT, MICH.

L. D. S. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, baland. 20 d., tuoj po pamaldų, Šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą del apsvarstymo išimtinai svarbaus reikalo. Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, balandžio 20 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles.

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks bal. 20 d., tuoj po dvyliktai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti. Nariai, kurie dar neturite mokesčių knygučių tai gausite susirinkime.

Valdyba

WESTVILLE, ILL.

LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, sekmadieny, po 15 d., Šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje.

Valdyba

PHILADELPHIA, PA.

LDS. nariai turi rodyti gerą pavyzdį visiems. Visuomet lankytis į susirinkimus LDS. 13 kuopos. Kitas susirinkimas įvyks penktadieny, gegužės 2 d., 7:30 val. vakare, mokyklos kambary. Ateikite gausiai. Nepamirškite užsimokėti duokles. Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

LDS. 107 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 4-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos salėj. Kviečiami visi nariai dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokestis ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

WORCESTER, MASS.

LDS. 108 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 4 d., Aušros Vartų parapijos salėj, tuojaus po sumos. Visi nariai meldžiami pribūti, nes turime svarbių reikalų.

Kviečia Valdyba

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 4 dieną tuoj po paskutinių mišių, pobažnytinėj svetainėj. Kviečiame narius ateiti, nes yra keletą svarbių sumanymų. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie šios organizacijos.

Valdyba

Lietuvą matysi skaitydamas Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų laikraštis" metams kastuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsienyj (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO

prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijon.

Tel. So. Boston 0823

NAUJOJE VIETOJE

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVIČIUS)

511 Broadway, So. Boston

Ofiso valandos:

nuo 9 iki 12 ryta ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas

Taipgi nuimu ir X-Ray

Tel. So. Boston 0506-W.

Lietuvys Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, South Boston

("Keleivio" name)

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Lietuvis Dantistas

DR. S. A. GALVARISKI

(GALINAUSKAS)

414 Broadway, So. Boston

Tel. So. Boston 2300

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

Tel. Porter 3789

JOHN REPSHIS, M. D.

(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas

Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—9

881 Mass. Ave., arti Central Sq.

Cambridge, Mass.

Geriausia Liūdija.

TIKRAI PASVEIKO

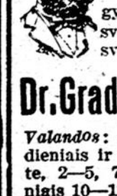

Ponas Angelo Veneziano, 31 Taft Place, Roslindale sako: "Po trumpo laiko gydymo, aš visiškai pasveikau," ir daug kitų pasveiko. Patarimas dykai.

Dr. Grady, 327 Tremont St. Boston, Mass.

Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—12 ryte, 2—5, 7—8 vakare; sekmadieniais 10—12 tiktai.

Lietuvis Graborius

P. J. AKUNEVIČIUS

258 Broadway, So. Boston

Telephone So. Boston 4486

Mirus šeimynos nariui, likusiems nušlaičiams arba giminėms pinigai reikalingi. Taupykite juos. Aš laidotuves aprupinu geral ir nebrangiai.

LIETUVIS GRABORIUS

VLADAS P. MIKŠA

49 Church St., Lowell, Mass.

Telephone 5786.

Laidotuves aprupinu geral ir nebrangiai. Patarnauju dėl krikštynų, vestuvių ir šiaip visokiems reikalams.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

D. A. ZALETSKAS

Graborius ir Balsamuotojas

877 ir 443 Cambridge Street Cambridge, Mass.

Telephone University 3331-W